

19 Die Juu vuosi nyũkura die dı benne Jerusalemı ma wa die dı tun kũkaabũtũba nyũkura anan Liiva vuosi Joon jigin dı ba ga piast wa dı, “Mũnta yine fu?”

20 Die v ka zetiye dı v kaan yinji balı ba wun, ama ta die balı yuori be dı, “Daa manun n yine Nmũn Vuovũarũkũrũ, Masia wa.”

21 Die wĩa die ba piast wa dı, “Die nun, mũnta yine fu? Yiwo Elaja?”

Joon die dı yinji a balı ba dı, “Aayũ, n ka yi wo.”

Die ba bĩ piast wa dı, “Fu yine Nmũn naazũba wa?”

U yinji balı ba dı, “Aayũ, n ka bĩ yi wo.”

22 Die wĩa ba bĩ piast wa dı, “Ta mũnta yine fu? Balı tĩ vuodieke fu yine an tĩ ga balı vuodiekemba dı tunna tĩ wa. Lalia fu balı yaa gamma fu ma?”

23 Joon die dı yinji balı ba anan wudieke Nmũn naazũba Azaya die dı bala dı, “Manun n yiwo lolı dieke dı benne haagun ma a nata dı

Nũ wonsĩ sietũgũska a yĩ tĩ Yomũtienj.”

24 Die tũntũntũba die nyun wa Farasisi* vuosi jigin mũn.

25 Ta die bĩ piast Joon dı, “Dũ yi fu ka yi Masia wa, ta ka bĩ yi Elaja, ta ka bĩ yi Nmũn naazũba wa, bĩa wĩa fu sĩa vuosi Nmũn nyaabũ?”

26 Joon dı yinji balı ba dı, “Manun n sĩa vuosi anan nyaan, ama vun bie nũ sun ta nũ ka sĩa wa.

* **1:24** 1.24 Farasisi mba die yiwo Juu vuodiekemba nine die nmũntũna anan Mosisi miraha dũsun.

27 Wɔnɔn ɔ yiwo vuodieke dɛ bala ɔ ken n kwan chaan, ta man ka mu dɛ n forisi ɔ nura guune gban.”

28 Wɔaha gie mana die yiye mun Betani tin ma, Joodani muguri nmun pɔsun chaan. Mi die Joon die dɛ sta vuosi Nmun nyaabu.

Yisa yine Nmun Yiipɔli

29 Ka tɔnɔnɔsa, Joon die dɛ ye Yisa dɛ kienene ɔ jigin, ɔ baari dɛ, “Ye, Nmun kaabun Yiipɔlika wɔnna, wɔnɔn ɔ bala ɔ vɔari tinɔnɔnka gie vuosi ban.

30 U yine vuodieke wɔa die n balala wa dɛ, ‘Daa wɔnyɛ nan ken n kwan chaan ta tinan mun dama ɔ wɔn beri mun ta ba ye muru mun wa.’

31 Die n ka sɔba wa, ama die n kenye mun a sta vuosi anan Nmun nyaan amɔ Izara vuosi† mana nan sɔba wa.”

32-33 Ta Joon dɛ bɛ balɛ a yɛ vuosisi dɛ, “Sanɔa dieke die n kana ka sɔba vuodieke ɔ yine wo, ama Nmun vuodieke dɛ tunna mun dɛ n ken sɔ vuosisi ɔ nyaabu die dɛ balɛ mun dɛ, ‘Vuodieke fɔ ken ye ta n Halikasika dɛ ken sun kalɛ ta wɔari beri anan wa, fɔ sɔmma a baari wɔnɔn ɔ yine vuodieke dɛ bala ɔ nagɛ n Halikasika a sɔma vuosi sɔgɛtɛ. Ta die man sen ye Nmun Halikasika, ta ɔ nyɛn nmunɔsikpen a ken sun, ta nɔasi nmarun a ken sun kalɛ Yisa ma ta wɔari beri anan wa.’

34 Naa man ye, ta bala nɛ dɛ wɔnɔn ɔ yiwo Nmun Buadembike.”

† 1:31 1.31 Juu vuosi saan bɔna yi Izara vuosi.

Yisa bumbushan kvanandusirij wia

³⁵ Ka tunvusa bibra Joon die dı bı zie mi anan v kvanandusirij bale,

³⁶ ta keş ye Yisa dı chunnana a tianna, v baaru dı, “Ye, Nmıj Yııpolıka wonna.”

³⁷ Die v kvanandusırıba bale wo die dı wonna v balala wa, die dı vaa wa ta dı Yisa kvan.

³⁸ Yisa die dı keş yınıjı a daansı v kvan a ye ba dına wa, v pıası ba dı, “Bıa nı yaala?”

Die ba yınıjı balı wa dı, “Dıdagırv, tı yaala tı summa fı benne jıgidieke wo?”

³⁹ Yisa dı yınıjı balı ba dı, “Nı keş a ye jıgidieke n benne wo.” Die wıa die ba dı wa a ga a ye jıgidieke v benne, ta die bie v jıgıjı daaru mana. (Die dı yıwo nmıntvası bimbılınıj anısa sanıa.)

⁴⁰ Vuosi bale dieke die dı wonna Joon balıkv ta die dı Yisa kvaka wonyı die yıne Andurusi, die v yıwo Simoni Pııta nımbıa.

⁴¹ Die v nyına Yisa jıgırı kvan chaan die v ga lagı lagı a ga yaalı v nımbıa Simoni jıgıjı a balı wa dı, “Tı ye Masia wa mıjı.” (Masia chıan yıwo “Nmıj Vuovarıkıjı.”)

⁴² Womi die v nagı Simoni a ga Yisa jıgıjı. Yisa die dı daansı wa die, ta balı dı, “Yıwo Simoni vuodieke dı yıne Joon bıadembıjı, ama fı saan nan bı yı Sııfasi.” (Sııfasi anan Pııta mana yıwo bınyı, a chıan yıwo “Tan”).

Yisa die dı wana Filipı anan Natıalı dene

⁴³ Die ka tunvusa Yisa die dı yaala dı v ga Galılı, ta die ga jıgidieke Filipı die dı benne a ga balı yı wa dı, “Keş dıa mıjı.”

44 Filipi die nyɔŋ wa Befisada, tɔɔdieke Andurusi anaŋ Piita dɔ nyɔnna.

45 Filipi diaŋ die dɔ ga yaali Natanieli jigiri a balɔ yɔ wa dɔ, “Tɔ ye vuodieke Mosisi dɔ maagɔna ɔ wɔa Nɔmɔŋ mɔraha gbaŋkɔ ma wa, ta Nɔmɔŋ naazɔalɔba diaŋ dɔ maagɔ ɔ wɔaha. Ʋ yiwo Yisa, vuodieke dɔ yine Josefɔ buadembɔŋ ta nyɔŋ Nazeriti wa.”

46 Natanieli die dɔ baari dɔ, “Nazeriti? Wɔvɔvɔŋ nan buagɔ nyɔŋ Nazeriti?”

Filipi die dɔ yinŋi balɔ wa dɔ, “Keŋ a ye.”

47 Yisa die dɔ yene Natanieli dɔ kienene ɔ jigiri, die ɔ balɔ naa yaa gamma ɔ ma dɔ, “Izara vuonŋ wusie wɔnna dama ɔ yiwo burichini vuonŋ.”

48 Natanieli die dɔ piastɔ wa dɔ, “Yiwo lalɔ a sɔba mɔŋ?”

Yisa die dɔ yinŋi balɔ wa dɔ, “Filipi die dɔ yene ka wa fɔ wa, ta maŋ wɔŋ ye fɔ, fɔ benne kɔnkamɔŋ tɔka chiŋŋ.”

49 Mi Natanieli die dɔ balɔ wa dɔ, “Dɔdagɔrɔ, yiwo Nɔmɔŋ Bɔa ta bɔ yi Izara naanŋ wa.”

50 Yisa die dɔ piastɔ wa dɔ, “N bala fɔ dɔ n ye fɔ mɔŋ saŋŋa dieke fɔ benne kɔnkamɔŋ tɔka chiaka wɔa fɔ yi mɔŋ yada? Nan dɔ yese wɔkɔrɔma pam a tiaŋ naa.

51 Wusie maŋ bala nɔ, nɔ nan ye arɔzanna dɔ yuorine, ta Nɔmɔŋ malakasi dɔ keŋ a sɔbɔna Vuota Bɔa ma, ta juala gara nɔmɔŋsikpeŋ.”

2

Yisa die dɔ vana nyaanŋ dɔ tarigi yi daanŋ dene

¹ Ka daraa ataa daraan̄ die ba yaa hõgõhaalu banwula siele Keenani tun̄ ma, Galili tun̄gban̄ ma. Die Yisa nun̄ die bie mi

² ta die ba wa Yisa an̄an̄ v̄ kvan̄andusuriba gban̄ dı ba ken̄ banwulaka jigın̄.

³ Die banwulaka daa dieke ba nyunene wo dı kenne kpatı wa, Yisa nun̄ die dı balı a yı Yisa dı, “Banwulaka daabu kpatıya mıı.”

⁴ Yisa die dı yın̄ı balı wa dı, “N naa, bıa fu yaala n yi? N san̄ıa ye ka tugıya.”

⁵ Yisa nun̄ die dı balı tuntuntıba dı benne mi wo dı, “Nı yi wudieke v̄ bala nı dı nı yi.”

⁶ Die nyaan̄ gbiesi ayvaba die zene mi, nyindiekemba Juu vuosisi dı yinene nyaan̄ a yie ta yõõra nıta, sıba ba jıamun̄ dı suna die wo, die a kaanı mana die bıagı juo nyaan̄ sıba galonsi banısi-le yaa banısi-taa.

⁷ Yisa die dı balı a yı tuntuntıba dı, “Nı yi nyaan̄ suuli gbiesisi.” Die wıa die ba yi nyaan̄ a suulihe pili pili.

⁸ Womi die v̄ balı a yı ba dı, “Nı yuori butan̄ a yaa ga yı banwulaka jakõurı.” Die ba yi die,

⁹ die jakõurı dı lan̄ nyaabu ta ye bu tarıgına a yi daan̄, ama die v̄ ka sıba jigidieke daabu die dı nyınna, ama tuntuntıba die dı yuorine nyaabu die dı sıba. Die wıa die v̄ wa daa dieke die dı faarına hõgõ wa

¹⁰ a balı yı wa dı, “Vuon̄ mana n̄aan̄ wolin̄ a tıa wa daa dieke dı nansına, ta ka kvan̄ chaan̄ vuodiekemba v̄ wana dı ken̄ nyu a bugı v̄ wa tıa daa dieke dı kana ka nansı wa. Ama fun̄ın̄ nın̄ nagı wa daa dieke dı nansına wa a lõburı a ken̄ tugı san̄ka gie?”

11 Naa die yiwo Yisa bumbujan mamachi wokpui. Die u yi ke wo Keenani tun ma, Galili tungban ma. Naa die dagi vuosisi u yalla Nmui yiko die; die wia u kwanandusiriba die di yi wo yada.

12 Ka kwan chaan Yisa aan u nun aan u numballi aan u kwanandusiriba die di ga Kapenomi a ga bie mi daraa ale.

Yisa die di wonsina Nmui jiamui juokpenkpuku sun dene

(Mat. 21.12, 13; Maki 11.15-17; Luki 19.45, 46)

13 Die Juu vuosi gasitanaku* duuga sanja die gbigiye mui, die wia Yisa die di ga Jerusalemi di u ga dii duugaka mi.

14 Die u kenne mi wo, u ga juu Nmui jiamui juokpenkpuku sun, a ye dembisi di yalla niige aan yiise aan nmarisi a daa, ta batan di kalu ba tebulisi me a tariga ligire.

15 Die u nagi guune a nmu kpaasu a yagi daniisi mana a nyui Nmui jiamui juokpenkpuku ma, ta die kpanji vuodiekemba di tarigana ligirehe tebulisi a bubu bubu ta ligiribiehe die di nan a jaasi.

16 A balu yi vuodiekemba di yalla nmarisi a daa wa di, "Ni nagiha a nyui giena! Ni da nagi n Chua tigin a birui nyui!"

17 Mi die u kwanandusiriba di tuisi di Nmui gbanaku baari di, "N nine nmuntiya yaa gamma fu tigiri gie wia pam."

* **2:13** 2.13 Nmui malaka die kona Ijipiti bumbujan ballu dembisi ta vaa Izara ballu dembisi.

18 Die Juu vuosi nyɩŋkɔraha die dɩ yɩŋŋi keŋ ɔ jigin aŋaŋ wɔpɩasɩkɩŋ dɩ, “Bɩa mamachi wɩŋ fɩ nan yi aŋ ka dagɩ dɩ yaa yiko dɩ fɩ yi wɩaha gie?”

19 Yisa die dɩ yɩŋŋi balɩ ba dɩ, “Nɩ kpaŋŋi Nɩmɩŋ jɩamɩŋ juokpenkɩkɩ ɔ gie a taan ta n nan nagɩ daraa ataa a bɩ mɩ ka.”

20 Die Juu vuosisi dɩ yɩŋŋi balɩ dɩ, “Bɩna baŋɩsɩ-nɩsa aŋaŋ ayɔaba ba nagɩ mɩ Nɩmɩŋ jɩamɩŋ juokpenkɩkɩ ɔ gie, ta fɩnɩŋ fɩ baari nan nagɩ daraa ataa a mɩ ka?”

21 Ama Nɩmɩŋ jɩamɩŋ juokpenkɩkɩŋ dieke Yisa dɩ balala wa yiwo ɔ gban gban ɔ nyɩŋgbanɩŋ.

22 Nɩmɩŋ die dɩ sɔgɩrɩna wa a nyɩŋ kumbu me kvaŋ chaan wa, ɔ kvaŋandɩsɩrɩba die dɩ tɩnsɩ dɩ ɔ balɩ wɩrɩ gie mɩŋ, ta die yi Nɩmɩŋ gban kɩ aŋaŋ Yisa die dɩ bala wudieke wo yada.

Yisa dɩ sɩbɩna vuon mana sɩŋ dene

23 Die Yisa die dɩ yene bie Jerusalemi ma wa gasɩtɩaŋkɩ saŋka vuosi pam die dɩ ye ɔ tunna mamachi wɔkpɩmaha ta yiwo yada.

24 Ama Yisa die dɩ ka nagɩ ɔ gban a yɩ ba, dama die ɔ sɩba vuota mana sɩŋ mɩŋ.

25 Die vuon ka mɩ ɔ dagɩ wa vuota dɩ sɩna dene dama ɔ wɔŋ sɩba vuota berɩŋ.

3

Yaa gamma Yisa aŋaŋ Nikodimosi wɩa

1 Die daa wɔnyɩ die benne ba wasa wa Nikodimosi. Die ɔ yiwo Juu vuosi nɩŋŋandɩsɩrɩba wɔnyɩ, ta bɩ yi Farasi vuon.

2 Yun kaanɩ die ɔ ga Yisa jigin a ga balɩ wa dɩ, “Dɩdagɩrɩ, tɩ sɩba a baari yiwo dɩdagɩrɩ dieke

Ŋmɔŋ dɩ tɔnna, dama vuonɔ wori a nan biagi tɔŋ tɔnkpɔŋ dieke fɔ tɔnnana naa, ntaala Ŋmɔŋ bie ɔ jigin.”

³ Yisa die dɩ yinɔi a balɩ wa dɩ, “Wusie manɔ bala fɔ, vuonɔ wori a baanɔ biagi juu Ŋmɔŋ naari ma, ntaala ba yinɔi mɩri wa.”

⁴ Nikodimosi die dɩ piasi wa dɩ, “Lala ba baa ba yinɔi mɩri vuodieke dɩ kana ka yi buabinɔ? Dama ɔ kaanɔ bi biagi a juu ɔ nuɔ nyuuti ma anɔ ba bi mɩri wa bɩbra.”

⁵ Womi Yisa die dɩ yinɔi balɩ wa dɩ, “Wusie manɔ bala fɔ, dɩ vuonɔ kaanɔ biagi juu Ŋmɔŋ naari ma ntaala ɔ ye mɩriɔ bule, die yine Ŋmɔŋ Halikasika ananɔ Ŋmɔŋ nyaanɔ sɩla wɩa.

⁶ Vuota nɔn mɩra vuota ama Halikasika mɩra haaliɔ.

⁷ Die wɩa da vaa ka yi fɔ mamachi n bala fɔ dɩ, ‘Sie ba bi mɩri nɩ wa.’

⁸ Bulogɩsɩɔ nɩga gara jigidieke ka yaalala, nanɔ wɔŋ wa ka dɔntɩ ama ta ka sɩba jigidieke ka nyɩna yaa ka ganana. Die gbanɔ gbanɔ vuodiekemba mana Ŋmɔŋ Halikasika dɩ mɩriɩna dɩ sɩ.”

⁹ Nikodimosi die dɩ piasi wa dɩ, “Lala naa dɩ baa ka yi?”

¹⁰ Yisa die dɩ yinɔi a balɩ wa dɩ, “Yiwo Izara vuosi didagɩrɩkpɔŋ ta ka sɩba wɩaha chiisi?”

¹¹ Wusie manɔ bala fɔ, tɩ bala nɩ wudieke tɩ sɩbɩna, ta bi bala nɩ wudieke tɩ yene, ama nɩ ka tuose tɩ wɩaha.

¹² Dɩ yi nɩ ka yi mɩɔ yada yaa gamma tɩngbanɔka gie wudiekemba n bala nɩ wa, die nɩɔ

man balɪ nɪ arɪzanna ma wɪa nɪ baa nɪ yiwo lala a yi yada?

¹³ Vuon ye ka juɔlɪ ga arɪzanna ma sie manɪ Vuota Bɔa vuodieke dɪ nyɪnna arɪzanna ma a ken sɔɔn wa.”

¹⁴ Mosisi die dɪ nagɪna kɔɔtɪ javɔɔkɪn a bɔbɪ a mari daan̄kɔ ta kɔtɪ ka zie haagɪn ma dene wo, die gban̄ gban̄ ba baa ba kɔtɪ manɪ Vuota Bɔa wa n̄mɪnsikpen,

¹⁵ amɔ vuodieke mana dɪ yine mɪn yada nan ye miivoli dieke dɪ wone kpatɪn.

¹⁶ Dama N̄mɪn dɪ faasɪna cho tɪngban̄ka gie vuosi wɪa; die ɔ yɪ tɪ ɔ Bɔabalɪmɪn amɔ vuodieke mana dɪ yi Bɔadembike gie yada ɔ kaan̄ daansɪ kpi, ama ɔ nan ye miivoli dieke dɪ wone kpatɪn.

¹⁷ Dama N̄mɪn die ka tɔn ɔ Bɔa wa dɪ ɔ ken̄ dɪi tɪngban̄ka gie vuosi sarɪya ama dɪ ɔ ken̄ a gbati ba taan̄.

¹⁸ Vuodieke mana dɪ yine N̄mɪn Bɔa wa yada N̄mɪn kaan̄ dɪi ɔ sarɪya a chɔɔsɪ wa, ama vuodieke mana dɪ kana ka yi wo yada nɪn, N̄mɪn wɔn̄ dɪi ɔ sarɪya ta baa ɔ chɔɔsɪya mɪn, dama ɔ kana ka yi wɔn̄n̄ N̄mɪn Bɔabalɪn̄ka yada wa wɪa.

¹⁹ Wudieke wɪa N̄mɪn die dɪ dine ba sarɪya ta baari ba chɔɔsɪya yiwo naa; N̄mɪn Bɔadembike die ken̄ye mɪn̄ dɪ ɔ yuori wo tɪngban̄ka gie vuosi nine ama ta tɪngban̄ka gie vuosi dɪ yaala lɪmɪn̄ a tɪan̄ chaan̄n̄, dama ba tɔnnana tɔntɔmbiatɪ wɪa.

²⁰ Vuodieke nɪn̄ mana dɪ yinene bɪan̄ hawa chaan̄n̄ ta ka yaala ɔ gbigi chaan̄n̄, dama ɔ ka yaala ɔ tɔmbiatɪ nyɪn̄ yaalɪn̄ ma.

21 Ama vuodieke nuŋ mana di tunnana wudieke di muna kien wo chaanuŋ ma, di vuon mana summa a baari Nmuŋ beri u tsuma mana ma.

Joon die di dagina yaa gamma Yisa ma dene

22 Genke kuanŋ chaanŋ Yisa ananŋ u kuananduuruiba die di ga Judia tungbanŋ ma, die u yi daraa ale ananŋ ba, ta sia vuosi Nmuŋ nyaanŋ.

23-24 Sanŋka mi Joon, vuodieke di sinana vuosi Nmuŋ nyaabu die ye ka juu dansarika ma, ta bie Enoni, jigidieke nyaanŋ die di faasuna dala, ta vuosi die di kienŋ u jiginiŋ u sia ba Nmuŋ nyaabu. Enoni die di ka yaa ananŋ Salimi.

25 Daanŋ kaanu die Juu vuonŋ wonyi die di piili a niga nuhaguruŋ ananŋ Joon kuananduuruiba yaa gamma Nmuŋ jiamuŋ nyaanŋ sula wia.

26 Die wia die ba ga Joon jiginiŋ a ga balu wa di, "Dudaguru, vuodieke die di benne ananŋ fu Joodani muguru mi wo chaaku, daa dieke die fu bala di u yiwo Nmuŋ Vuovuarikuŋ, ti wuŋ di u gbanŋ u sia vuosi Nmuŋ nyaanŋ, ta vuonŋ mana di gara u jiginiŋ."

27 Joon die di yinŋi balu ba di, "Vuonŋ kaanŋ buagi a yi wuuŋ ntaala Nmuŋ vuaruna wa.

28 Nu gbanŋ gbanŋ nu yiwo n daansatielinŋ di die n baluya di, manuŋ n ka yi 'Nmuŋ Vuovuarikuŋ Masia wa, ama manuŋ Nmuŋ di woliniŋ a tuŋ di n dia u nuŋna a kenŋ yi u keniniŋ siri.'

29 Hoguhaaluu wa yiwo hogufaaruŋ wa sutu. Hogufaaruŋ wa zua ŋaanŋ zie muŋ, du yi u kenŋ

wonj u lolluj, u sonj njaanj fiati munj. Die gbanj gbanj manj yaa sugifaluj pam Masia wa wia.

³⁰ Di mu wonuj Masia wa saanj jualma ta manuj n saanj ssuma tujgbanj.”

Vuodieke di nyinna nmunsikpenj wia

³¹ Vuodieke di nyinna nmunsikpenj tianj vuonj mana munj, ama vuodiekemba di nyina tujgbanjka gie, banuj ba yiwo tujgbanjka gie tielinj, ta bala vuota wobalika. Vuodieke di nyinna nmunsikpenj tianj vuonj mana,

³² a bi guti u bala wudieke u yene ta wonj, ama vuonj ka tuose u waha.

³³ Ta vuodieke mana di tuone u waha dagiya di Nmuj wia yiwo wusie.

³⁴ Nmuj Bwadembinj dieke u tunna wa balala Nmuj wia, dama Nmuj yi u Bwadembike Halikası dieke di dala ta wo magısu.

³⁵ Nmuj cho wo u Bba wa ta nagı jaanj mana a yi u nuusi me.

³⁶ Vuodieke nuj mana di yine Nmuj Bba wa yada, yaa miivoli dieke di wone kpatuj, ama vuodieke nuj mana di kana a yi Bba wa yada kaanj ye miivoli mi, ama Nmuj sunyuruuj nan di bie u ma yaa gamma haahuu.

4

Yisa ananj Samaria hogv wonyi wia

¹ To, die Farasisi vuosisi di wonj di Yisa yese vuosi pam a sıa ba Nmuj nyaabu, ta ba yie u kvanandısuuj a tianj Joon.

² Wusie, die Yisa gban gban die ka sia vuosisi Nmɔn nyaabu ama die di yiwo v kwanandusiriba die sunana ba.

³ Die Yisa die di wonna wudieke vuosi di balala yaa gamma v ma wa, die v nyɔn Judia tɔngban ma ta yinɔi ga Galili tɔngban ma.

⁴ Die di yi talast di v daagt Samaria tɔngban ma.

⁵ Die v daagt mi a ken tɔgt tɔn kaanɔ ba wasɔnana Sayika, Samaria tɔngban ma, mi die ka yɔa anan kwan dieke Jakobu die di nagɔna a yi v Bɔa Josefu wa.

⁶ Die bulun dieke die di yine Jakobu sɔtɔ wa die bie mi, die Yisa di gbalɔi anan chɔmbɔ ta sɔɔn kalɔ buluke chɔn. Die di yiwo nɔmɔntɔasɔ sanɔa.

⁷ Die Samaria hɔgɔ wonyɔ di ken di v yuori nyaan, Yisa die di balɔ yi wa di, “Yɔ mɔn nyaan an n nyu.”

⁸ Sanɔa mi die v kwanandusiriba die ga wa tɔka sɔn di ba daa nyindiike.

⁹ Juu vuosi die ka saaga di ba lagɔn dii ta nyuo anan Samaria vuosi a nyɔna kpalɔbalɔmɔn ma. Die wɔa Samaria hɔgɔ wa die di yinɔi a pɔasɔ di, “Fɔnɔn yiwo Juu vuon ta manɔn man yi Samaria vuon, lala fɔ jɔɔsa mɔn di n yi fɔ nyaan?”

¹⁰ Yisa die di yinɔi a balɔ wa di, “Du yi fɔ tɔn sɔba piini dieke Nmɔn di yaala v yi fɔ, ta bi sɔba vuodieke n yine ta jɔɔsa fɔ nyaan naa, tɔn nan pɔasɔ mɔn di n yi fɔ miivoli nyaabu mi, ta n tɔn nan yi fɔ.”

¹¹ Hɔgɔ wa die di baarɔ di, “Jakɔɔn, wo gɔɔga, ta buluke di gole, sia fɔ baa fɔ ye miivoli nyaabu?”

12 Tɪ chɔɔŋkɔbɔŋ Jakobu die tune buluke gie a yɪ tɪ, ta wɔnɔŋ anɔŋ ɔ ballɪ anɔŋ ɔ dɔŋɔsɪ mana dɪ nyu a nyɔŋ ka ma. Yile dɪ tɪan Jakobu mɔŋ?”

13 Yisa die dɪ yɪŋŋi balɪ wa dɪ, “Vuodieke nɔŋ mana dɪ nyune nyaabɔ gie, nyanyuule nan bɪ yigi wo;

14 ama vuodieke nɔŋ mana dɪ nyune nyaan dieke n bala n yɪ wa, nyanyuule kaan bɪ yigi wo. Nyaan dieke n bala n yɪ wa wa nan bɪrɔŋ bulɔŋ ɔ sɔŋ ma a yɪa wa nyaan dieke dɪ yɪnana miivoli, ta yɪ wa miivoli dieke dɪ wone kpatɪŋ.”

15 Hɔgɔ wa die dɪ balɪ yɪ wa dɪ, “Jakɔbɔŋ, yɪ mɔŋ nyaabɔ gie a mɔ nyanyuule kaan bɪ yigi mɔŋ ta n kaan bɪ a keŋ gie a yuori nyaan.”

16 Yisa die dɪ balɪ yɪ wa dɪ, “Ga a ga wa fɔ chɔrɔ an nɪ viiri keŋ giɛna.”

17 ɔ balɪ wa dɪ, “N wo chɔrɔ.”

Yisa die dɪ yɪŋŋi balɪ wa dɪ, “Fɔnɔŋ balɪ wa wusie, fɔ bala dɪ wo chɔrɔ wa.

18 Dama die yallɪ wa chɔllɔŋ banɔ ta daa dieke fɔ benne ɔ jigɪŋ lele wo dɪ ka seŋ yɪ fɔ chɔrɔ. Balɪ mɔŋ wa wusie.”

19 Hɔgɔ wa die dɪ baarɪ dɪ, “Jakɔbɔŋ, n sɪba a baarɪ yiwo Nɔmɔŋ naazɔa.

20 Tɪnɔŋ Samaria vuosi chɔɔŋkɔbɔlɔŋ die jɪama Nɔmɔŋ kunkogiri gie sikpeŋ ama nɔnɔŋ Juu vuosi baarɪ dɪ Jerusalemi ma yine jigidieke dɪ mɔna tɪ jɪan Nɔmɔŋ.”

21 Yisa dɪ balɪ yɪ wa dɪ, “N taa, yɪ n wɔrɪ gie yada, saŋŋa kien ta vuota dɪ kaan jɪan tɪ Chɔɔŋ Nɔmɔŋ kunkogiri gie sikpeŋ yaa Jerusalemi ma.

22 Nɔnɔŋ Samaria vuosi ka sɪba vuodieke nɪ jɪanna ama tɪnɔŋ Juu vuosi nɔŋ sɪba vuodieke tɪ

jianna mun dama gbatitaanun wia nyun wa juu vuosi jigij mun.

23 Ama sanja kien, ta won ken mun, sanja dieke vuodiekemba di senne jama ti choon Nmun wa nan sen jan wa u Halikasika haguun ma ta summa vuodieke u yine, dama banun vuosi mi ti choon di yaala di ba jama wa.

24 Nmun yiwo Haalun, ta vuodiekemba di jianna wa mu ba jama wa anan wusie, u Halikasika haguun ma."

25 Hogu wa die di bal wa di, "N siba a baari Masia wa vuodieke ba wasinana Nmun Vuonbarikiri nan ken, ta u ken ken u nan dagu ti waha gie mana chiasu."

26 Yisa die di yinji bal wa di, "Manun n wonde, vuodieke di balala wia anan fu naa."

27 Womi die u kwanandusuriba die di yinji ken, die di yi be mamachi pam u balala wia anan hogu wa, ama ba wonyi mana die ka piasu hogu wa di, "Bia fu yaala?" Yaa a piasu Yisa di "Bia fu bala wia anan hogu wa?"

28 Womi hogu wa die di vaa u kpaguri mi, ta yinji ga tika sun a bal yi vuosisi di,

29 "Ni ken ye daa dieke di bala mun wudiekemba mana n yine. U baan yi Nmun Vuonbarikiri?"

30 Die wia, die ba nyun tika ma a ga Yisa jigij.

31 Sanja mi die Yisa kwanandusuriba die di jusa wa di, "Dudaguru dii nyindiike."

32 Yisa die di yinji bal ba di, "N yaa wa nyindiike a baan dii ta ni ka siba bu wia."

33 Die wia, u kwanandusuriba die di piasa tan di, "Di baan yi vun yalla nyindiike a ken yi wa?"

³⁴ Yisa die dɪ balɪ a yɪ ba dɪ, “Manɪŋ n nyindiike yi wo dɪ n yi vuodieke dɪ tɔnna mɪŋ wa dɔŋŋɔ a kpatɪ, ɔ tɔɔmaha ɔ nagɪna yɪ mɪŋ dɪ n tɔŋ wa.

³⁵ Nɪnɪŋ nɪ ŋaŋ bala dɪ, ‘Chɪtɪ a nɪsa tɪala ta zaaha gobiku tɔgɪ.’ Ama n bala nɪ dɪ nɪ mɪŋŋɪ a daansɪ kvatɪtɪ, zaaha bieye mɪŋ aŋaŋ gobɪŋ.

³⁶ Ta zaagobiribe nan daansɪ tuo ba tune, ta zaa dieke ba gobinene wo, banɪŋ ba yine vuota diekemba dɪ baŋ daansɪ ye miivoli dieke dɪ wone kpatɪŋ, ta vuodiekemba dɪ bɔrɪna wa aŋaŋ vuodiekemba dɪ gobine mana nan daansɪ yaa sɔgɪfɪalɪŋ zaaha wɪa.

³⁷ Dɪ yiwo wusie ba balla dɪ, ‘Bataŋ bɔrɪnana ta bataŋ dɪaŋ dɪ gobe.’

³⁸ N tɔma nɪ dɪ nɪ ga gobi jigidieke nɪ kana ka bɔrɪya; vuosi bataŋ die kɔna ta nɪ kenj die ka nyɔarɪ.”

Samaria vuosi pam die dɪ yine Yisa yada wɪa

³⁹ Die Samaria vuosi pam die dɪ wɔŋ hɔgɔ wa dɪ bala dɪ, “Yisa balɪ mɪŋ mɪŋ wudiekemba mana n yine”, ta die yi Yisa yada.

⁴⁰ Die wɪa die ba kenne ɔ jigiri, ba jɔɔsɪ wa dɪ ɔ wɪarɪ a bemme ba jigɪŋ; die wɪa Yisa die dɪ wɪarɪ ba jigɪŋ damɔɔma ale.

⁴¹ Vuosi pam die dɪ yiwo yada a gɔtɪ aŋaŋ wudieke ɔ balla wa,

⁴² ta balɪ a yɪ hɔgɔ wa dɪ, “Lele tɪ yi yada mɪŋ, daa wudieke fɔ balla wa wɪa ama tɪ gbɔŋ gbɔŋ tɪ wɔŋ wa mɪŋ ta sɪba a baarɪ ɔ senj yiwo dɔnɪa ka gie gbɪgbatɪtaantɔ.”

Yisa die dɪ gbaanna jakɔvɔŋ wɔnyɪ bva dene

43 Die ka daraa ale kvaŋ chaŋ, Yisa die dɪ nyɪŋ mi a ga Galili tɪŋgbaŋ ma,

44 dama die ɔ wɔŋ baari dɪ, “Nɪmɪŋ naazɔa wo julɪma ɔ gbaŋ gbaŋ ɔ tɪŋgbaŋ ma.”

45 Die ɔ gana a ga tɔgɪ Galili wo, mi vuosi die dɪ mɪŋŋɪ tuo wo chaantɪ dama die ba ga Jerusalemi mɪŋ a ga dii gasɪtɪŋkɔ dɔɔgaka ta die ye ɔ yine wudiekemba mana dɔɔga ka saŋŋa.

46 Die ɔ benne Galili tɪŋgbaŋ ma wa, ta die keŋ ga Keenani tɪŋ ma, jigidieke die ɔ vana nyaabu dɪ birɪŋ daabu. Ta jakɔɔŋ wɔnyɪ dɪ bie Kapenɔmi ma ɔ bua dɪ yɔɔgɪ.

47 Die ɔ wɔnna dɪ Yisa nyɪŋ Judia a keŋ Galili me wo, die ɔ ga Yisa jigin a jɔɔsɪ wa dɪ ɔ keŋ Kapenɔmi a keŋ gbaaŋ ɔ bua wa dɪ yaalinana ɔ kpi wo.

48 Yisa die dɪ balɪ a yɪ wa dɪ, “Nɪ kaŋ yɪ yada ntaala nɪ ye dagɪtɪ mamachi wɔkɔɔma.”

49 Jakɔɔrɪ die dɪ baari dɪ, “Jakɔɔŋ kiere dɪ daa die n bua wa nan kpi.”

50 Yisa die dɪ balɪ a yɪ wa dɪ, “Gamma, fɔ bua wa nan ye gbaamɪŋ.”

Daa wa die dɪ yi Yisa yada ta ga.

51 Die ɔ bene sieku me a gara wa, ɔ tɔntɔntɪŋ die dɪ tuoli wo sieku mi a balɪ wa dɪ, “Fɔ bua wa ye alaafɪa mɪŋ.”

52 Ʋ pɪasɪ ba saŋŋa dieke ɔ bua wa dɪ yene alaafɪa wa, ba baari dɪ, “Nyɪŋgbaŋ tuulibu va wa mɪŋ dienewo ŋmɪntɔasɪ bimbilimɪŋ balɪmɪŋ saŋŋa.”

53 Bua wa choɔŋ wa die dɪ tɪnsɪ dɪ saŋka mi gbaŋ gbaŋ die Yisa dɪ balɪ wa dɪ, “Fɔ bua wa nan

ye gbaamɩŋ.” Die wɩa wɔnɩŋ aŋaŋ ɔ tigiŋ vuosi mana die dɩ yi Yisa yada.

⁵⁴ Mamachi wokpɩka gie die gɔtɩna bule Yisa dɩ yine ɔ nyɩnna Judia a ga Galili tɩŋgbaŋ ma wa.

5

Yisa die dɩ gbaanna daa wɔnyɩ dene

¹ Ka kɔaŋ chaan, Yisa die dɩ jɔalɩ ga Jerusalemi dɩ ɔ dɩi Juu vuosi dɔɔga kaanɩ.

² Jerusalemi ma, gbagɩŋ kaanɩ die dɔna aŋaŋ nyaan a gbigi Yiise Sanɔaŋ, ta Juu vuosi jabalɩkɩŋ ma, ba wasa ka Befizata, ta die yaa lɩfaasi anɩ.

³ Mi die yɔagɩtieliŋ pam die dɩ ŋaan dɔaga, batan die yiwo yɩsi, batan dɩ yi gbɩlɩsi, batan dɩaŋ dɩ yi nyɩŋgbaŋ kpiititieleŋ. ((Die ba dɔa a chɩsa mɩŋ dɩ nyaabu dɔŋ,

⁴ dama sanŋa atan Nɩmɩŋ Malaka ŋaan ken sɔɔŋ mɩŋ a dɔŋ nyaabu ta yɔagɩtien dieke dɩ wolinne a ga nan nyaabu ma ŋaan ye wo gbaamɩŋ a nyɩŋ yɔagɩ dieke mana ɔ yalla ma.))

⁵ Daa wɔnyɩ die dɩ bie mi a yɔagɩ die bɩna banɩsi-taa aŋaŋ anɩ.

⁶ Yisa die dɩ ye wo ɔ dɔna mi ta mɩŋŋɩ dɩ ɔ yɔagɩ yɔasi mɩŋ, die wɩa die ɔ balɩ a yɩ wa dɩ, “Yaala fu ye alaafia mɩŋ?”

⁷ Daa yɔagɩtien wo die dɩ baari dɩ, “Jakɔɔŋ, n wo vuon mana giena ɔ baan nagi mɩŋ a yi nyaabu ma dɩ yi nyaabu dɩ ken dɔŋ; maŋ ken mɩa dɩ n juu bu sɔŋ, vuogaan ŋaan woliŋ mɩŋ mɩŋ.”

⁸ Yisa die dɩ balɩ a yɩ wa dɩ, “Hagi a nagi fu kalɩŋa a chɩmma.”

⁹ Lele womi daa wa die dɪ ye alaafia; ta nagɪ ɔ kalɪŋa a dɪ chuŋ.

Daa dieke wuri gie die dɪ yine wo die yiwo davɔɔsikiri daan,

¹⁰ die wɪa Juu vuosi nyɪŋkoraha die dɪ ballɪ a yɪ daa dieke dɪ yene gbaanƙɔ dɪ, “Davɔɔsikiri daan wɔnna. Ti mɪraha ka yɪ sien dɪ fɔ chii fɔ kalɪŋa.”

¹¹ Die daa wa die dɪ yinɲi a balɪ ba dɪ, “Daa dieke dɪ gbaanna mɪŋ wa balɪ mɪŋ mɪŋ dɪ, ‘Nagɪ fɔ kalɪŋa a chɔmma.’ ”

¹² Ba piastɪ wa dɪ, “Mɪnɪa yine daa dieke dɪ balla fɔ dɪ fɔ nagɪ fɔ kalɪŋa a chɔmma wa?”

¹³ Ama daa wa die ka sɪba vuodieke dɪ gbaanna wa, dama ƙpɪkpaan die benne mi ta Yisa die dɪ wɔŋ nyɪŋ mi a ga.

¹⁴ Ka ƙɔan chaan die Yisa die dɪ ye daa wa Ŋmɪŋ jamɪŋ juokpenƙpɪkɔ ma a balɪ a yɪ wa dɪ, “Ye, lele ye alaafia mɪŋ, die wɪa vaa fɔ tɔntɔmbiatiti, dɪ daa die wɔbɪan dɪ tianna naa nan ƙeŋ fɔ ma.”

¹⁵ Yisa die dɪ balla anan daa wa a ƙpati wa ƙɔan chaan, daa wa die dɪ nyɪŋ mi a ga balɪ Juu vuosi nyɪŋkoraha dɪ dɪ yiwo Yisa die gbaanna wa wa.

¹⁶ Ta nyɪŋkoraha die dɪ piili a mugise Yisa dama ɔ gbaanna daa wa davɔɔsikiri daari wɪa.

¹⁷ Yisa die dɪ yinɲi a balɪ ba dɪ, “N Chɔa Ŋmɪŋ tɔma mɪŋ sanɲa mana ta n gban dɪ tɔma die.”

¹⁸ Yisa balɪkɔ gie die dɪ vaa Juu vuosi nyɪŋkoraha dɪ faastɪ a ŋmɪntɪ nin dɪ ba ƙɔɔ wa, daa ɔ chɔɔsɪna davɔɔsikiri daari mɪrɪka nyɪna

ma wɔa ama ɔ balla dɛ Nɔmɔŋ yiwo ɔ chɔɔŋ wa, ka dagɛ dɛ ɔ naga wa ɔ gban a magɔsa Nɔmɔŋ.

Nɔmɔŋ Bɔa wa yiko wɔa

¹⁹ Die wɔa Yisa die dɛ yinɔŋi a balɛ ba dɛ, “Wusie manɔ bala nɔ: Manɔŋ Bɔa wa kaanɔ bɔagɛ a yi wɔnɔ n gban gban n dɔnɔŋɔ ma ama n yie wudieke n yene n Chɔa wa dɛ yinene. Dama n Chɔa wa dɛ yinene wudieke wo, kanɔŋ manɔŋ Bɔa wa dɔan dɛ yie.

²⁰ Dama n Chɔa dɛ faasɔna cho mɔŋ wɔa ɔ dagɛ mɔŋ wudieke mana wɔnɔŋ ɔ gban gban dɛ yinene. Ʋ nan dagɛ mɔŋ wɔkpɔma diekemba dɛ tianna naa, an a yi nɔ mamachi.

²¹ Sɔba n Chɔa dɛ vasɔnana kunti dɛ haga kunti me wo, ta yɔa ba miivoli die wo, die gban gban manɔŋ vuodieke dɛ yine Bɔa wa dɛ yɔa vuodiekemba n yaalala miivoli.

²² N Chɔa ka die vuonɔ sariya, ama ɔ yɔ wa manɔŋ ɔ Bɔa wa sien dɛ n dii vuosi sariya,

²³ amɔ vuonɔ mana yɔma mɔŋ jɔlɔma sɔba ba yɔnana n Chɔa Nɔmɔŋ jɔlɔma dene wo. Vuodieke nɔŋ mana dɛ kana ka yɔ mɔŋ jɔlɔma ka dagɛ sɔba ɔ ka yɔa n Chɔa Nɔmɔŋ vuodieke dɛ tɔnna mɔŋ wa jɔlɔma mɔŋ.

²⁴ “Wusie manɔ bala nɔ, vuodieke nɔŋ mana dɛ wɔnna n wɔaha gie ta yi vuodieke dɛ tɔnna mɔŋ wa yada yaa wa miivoli dieke dɛ wone kpatɔŋ, ta Nɔmɔŋ kaanɔ bɔ dii ɔ sariya a chɔɔsɔ wa, ama ɔ wɔnɔ nyɔŋ wa kunɔ me a juu miivoli me mɔŋ.

²⁵ “Wusie manɔ bala nɔ, sanɔŋa kienɔ ta ka wɔnɔ kenɔ mɔŋ ta kunti nan wɔnɔ manɔŋ Nɔmɔŋ Bɔa wa

lolu, ta vuodiekemba mana di wonna n lolku nan ye miivoli dieke di wone kpatu.

²⁶ N Chua Nmu di sɔna miivoli a ya vuosi dene wo, die gban gban u yi manu u Bua wa di n summa miivoli a yuma vuosi.

²⁷ Ta bi yi mu yiko di n dii vuosi sariya, dama n yi wo Vuota Bua.

²⁸ Ni da vaa ka yi ni mamachi, sanja kien ta vuodiekemba mana di kpine nan daansi wu n lolu,

²⁹ ta hagu ku me; ta vuodiekemba di yine vuuu nan hagu ta ye miivoli dieke di wone kpatu, ta vuodiekemba dan di yine wubiatu nan hagu an n dii ba sariya ta baaru ba chustu.

³⁰ “Manu n kaan buagu a yi wuu anan n gban gban yiko, n die vuosi sariya sɔba Nmu di balala mu die, ta n sariyaka di yi wusie, dama n ka mu di n yi wudieke n su di yaalana, ama n yaala di n yiwo wudieke vuodieke di tunna mu wa di yaalana.

Yaa gamma vuodiekemba di yine Yisa siara wa

³¹ “Du yi man dii n gban gban n siara, vuosi kaan tuo a dii di di yiwo wusie.

³² Ama wuu benne a bala vuosi yaa gamma vuodieke n yine. Wuuu u yiwo Nmu, ta man sɔba di u balu yiwo wusie.

³³ “Die ni tu wa tuntuu Joon vuodieke di sunana vuosi Nmu nyaabu jigin, ta u gban die di balu wusie yaa gamma n ma.

34 Dı ka yi talası dı vuonı balı wıa yaa gamma n ma, ama n balı nı naa amı nı nan ye gbatıtanıy.

35 Joon die sıu sıba popoli dı ıaana die ta chaana, ta die nı nagı saııya bıta a dii nansın ı chaarıku ma.

36 “Ama mamachi wıkrıma diekemba n tınnana, hanıy daga n siara a tıay wudieke Joon die dı balala yaa gamma n ma wa. Tınkıma diekemba n tınnana wa yiwo tıy dieke n Chıa Nımyıy dı nagına a yı mıy dı n tıy, ta tıbmaha dı yi siara a dagı dı n Chıa Nımyıy tınnana mıy.

37 “A bı gıtı, n Chıa Nımyıy vuodieke dı tınnana mıy wa gbanı yiwo n siara. Ta nı ye ka wıy ı lılıy yaa a ye wo aıay nı nine,

38 ta nı ka nagı ı wıaha a yı nı sıgıtı ma, dama nı ka yi vuodieke ı tınnana wa yada.

39 “Nı ıaanı karıma Nımyıy gbanıku mıy ta yile dı nı nan ye mıivoli dieke dı wone kpatıy a ma, ta Nımyıy gbanıku mı dı bala n wıa,

40 ama ta nı zeti dı nı kenı n jıgıy aıy n yı nı mıivoli mı.

41 “N ka yaala bırıy vuota jıgıy.

42 N wıy sıba mıy dı nı ka wıy cho Nımyıy nı sıgıtı ma.

43 N kenıye mıy n Chıa Nımyıy saay ma, ta nı ka tuo mıy. Ama dı yi vuonı dı kenı ı gbanı gbanı saay ma, nı tuose wo mıy.

44 Nı yaala nı ye bırıy a nyımma tamba jıgıy ama nı ka mıa dı nı ye bırıy a nyımma Nımyıy balııka jıgıy. Die wıa nı ka yi mıy yada wa.

⁴⁵ Nɪ da yilime dɪ n nan galɪŋ nɪ n Chwa Nɪmɪŋ nɪŋŋa. Dama vuodieke dɪ balla ɔ galɪŋ nɪ, wɔnɪŋ ɔ yine Mosisi, vuodieke nɪ yine yada wa.

⁴⁶ Dɪ yɪ die nɪ seŋ yɪ Mosisi maagɪkɔ yada, nɪ tɪŋ nan yɪ mɪŋ yada, dama die ɔ maagɪya mɪŋ yaa gamma n wɪa.

⁴⁷ Ama nɪ kana ka yɪ wudieke ɔ maagɪna yada wa, laha nɪ baa nɪ yɪ n wɔbalɪkaha gie yada?"

6

*Yisa die dɪ yɪna vuosi tuse anɔ nyindiike dene
(Mat. 14.13-21; Maki 6.30-44; Luki 9.10-17)*

¹ Naa kɔaŋ chaan Yisa die dɪ nyɪŋ mi a garɪsɪ Galili gbagɪkɔɪŋ dieke ba bɪna wasa Tiberisi wo.

² Die kɔɪkpaan die dɪ dɪ wa, dama die ba ye ɔ mamachi tɔnkɔɪma diekamba ɔ yine wo ta yɪ yɔagɪtielin dɪ ye gbaamɪŋ wa.

³ Ta Yisa aŋaŋ ɔ kɔaŋandɪsɪrɪba die dɪ jɔalɪ kunkogin a kalɪ.

⁴ Saŋka mi ta Juu vuosi gasɪtɪŋkɔ dɔɔgaka die gbigiye mɪŋ.

⁵ Yisa die dɪ kala wa die ɔ keŋ ye kɔɪkpaan dɪ kienene ɔ jigɪŋ. Die ɔ pɪasɪ Filipi dɪ, "Sɪa tɪ nan ye nyindiike a daa a yɪ vuosi gie mana?"

⁶ Die ɔ pɪasa naa, dɪ ɔ magɪsɪ Filipi a ye, dama die ɔ wɔŋ sɪba wudieke ɔ bala ɔ yɪ mɪŋ.

⁷ Ta Filipi die dɪ yɪŋŋi balɪ wa dɪ, "Dɪ yɪ tɪ yaala dɪ tɪ daa paanɔ a yɪ vuosi gie, bɔ ligire nan tɪaŋ salɪma* ligire bie kɔbɪsɪ-le, ta vuon mana ye ye bɪta."

* **6:7** 6.7 Salɪmbɪŋ die yɪwo damɔɔmɪŋ tune.

8 U kwanandusuriba wonyi ba wasuna Andurusi ta yi Simoni Piita numbaa wa die di baari di,

9 “Baa wonyi benne giena a yaa paanu golime anu anan zaasibisi ale. Ama a kaan biagi a yi vuosi gie mana wuu.”

10 Yisa die di bal a yi u kwanandusuriba di, “Vaa vuosisi sushu kala tungban.” Hushu pam die benne mi, ta vuosisi di sushu kalu tungban, ta dembisi die yiwo tuse anu mi.

11 Yisa die di nagi paanu golimehe a biri Nmuh ta die nagi a yi ba tia tia a yi vuodiekemba di kala mi wo. Ta die bi nagi zaasibisisi a yi die gban gban, ba mana die di dii a tugi ba yaalinana dene.

12 Die ba mana die di dine a chagi wa, u bal a yi u kwanandusuriba di, “Ni vaari nyintalikaha mana ta da vaa a taan yori.”

13 Die wia die ba vaari vuosisi di dine paanu golime anu ta tialu tialu wa a suuli kparisi ban anan ale.

14 Die vuodiekemba di benne mi ta ye Yisa di yine mamachi wukpuka gie wo die di baari di, “Wusie, daa wa sen yiwo Nmuh naazua dieke Mosisi di bala di u nan ken dunu ka gie me wo.”

15 Yisa die di muhi di ba yie siri di ba ken a yigi wo anan haguhi a yi wo naan; die wia die u bi yinhi juhu ga kunkogiri me a ga bie u nyuna ma.

*Yisa die di chonna nyaan sikpen dene
(Mat. 14.22-33; Maki 6.45-52)*

16 Die jumu die di tugu, u kwanandusuriba die di sushu ga gbagkuru ma,

17 a nagı haarıŋ a garıŋı gbagıkpıırı a yiŋŋi gara Kapenomi. Yuŋ die dı sibe ta Yisa die dı ye ka keŋ gıti ba ma.

18 Saŋka gie bologıŋkpıenkpııŋ die dı nıga ta dıma nyaabu.

19 Die Yisa kvaŋandıŋrıba die dı dıŋ a ga sıba malisi ataa yaa anısa, ta die keŋ ye Yisa dı chınnana nyaabu sikpeŋ a keŋ gbige haarıku, ta ŋmaamıŋ die dı yigi be.

20 Yisa die dı balı ba dı, “Nı da vaa ŋmaamıŋ yalla nı, dı yiwo manıŋ.”

21 Die ba nagı wa aŋaŋ sɔgıfıalıŋ a yi haarıku ma, ta lele womi ba haarıku die dı ga tıgı gbagıkpıırı nıvaŋ jigıdieke chaan die ba ganana wa.

Kpıkpaaku die dı dına dı dıa a yaala Yisa dene

22 Ka tunvısa die kpıkpaan dieke die dı wıarına gbagıkpıırı mi wo chaaku die dı ye dı haarı balımiŋ nyına ma tıalına mi. Die ba sıba dı dienewo Yisa ka juu haarıku a ga aŋaŋ ı kvaŋandıŋrıba, dama die ba gaya mıŋ ta va wa.

23 Die haarıŋı ataŋ die dı nyıŋ Tiberisi a keŋ zie gbagıkpıırı kvaŋaŋ jigıdieke die tı Yımıtıen dı nagına paanıku a bıri Nımiŋ ta kpıkpaaku dı dii wo.

24 Die kpıkpaaku dı yene ta Yisa aŋaŋ ı kvaŋandıŋrıba wo mi wo, die ba juu haarıŋı mi a ga Kapenomi a dı dıa yaala Yisa.

Yisa dı yine miivoli nyindiike dene

25 Die vuosisi die dı jıalına a ye Yisa gbagıkpıırı mi chaaku, die ba pıası wa dı, “Dıdagıru, saŋŋa bıa fı keŋ gıena?”

26 Yisa die dɪ yiŋŋi a balɪ ba dɪ, “Wusie maŋ bala nɪ, nɪnɪŋ nɪ dɪ dia a yaala mɪŋ da nɪ yene mamachi dagɪtɪ wɪa ama die n yɪna nɪ nyindiike nɪ dii chagɪ wa wɪa.

27 Nɪ da tɔmma tɔɔma nyindiike diekemba dɪ chɔsɔnana wɪa, ama nɪ tɔmma tɔɔma nyindiike diekemba dɪ yɪnana vuosi miivoli dieke dɪ wone kpatɪŋ wɪa. Manɪŋ Vuota Bɔa nan yɪ nɪ kanɪŋ nyindiike mi, dama n Chɔa Nɪmɪŋ yɪna mɪŋ kanɪŋ yiko dɪ n yɪma nɪ.”

28 Die wɪa die ba pɪasɪ wa dɪ, “Bɪa tɪ ba tɪ tɔŋ aŋ ka yi Nɪmɪŋ tɔɔma?”

29 Yisa die dɪ yiŋŋi balɪ ba dɪ, “Nɪmɪŋ yaala nɪ yiwo vuodieke ɔ tɔnna wa yada.”

30 Die ba yiŋŋi balɪ dɪ, “Mamachi wɔbɪa fɔ nan yi aŋ tɪ ye ta yi fɔ yada? Bɪa fɔ baa fɔ yi?”

31 Tɪ chɔɔŋkɔsɪlɪba die dii wo nyindiike dieke ba wasɔnana maana saŋŋa dieke ba benne hagɪrɪ ma, sɪba ba maagɪna Nɪmɪŋ gbanɪkɔ ma die wo dɪ, ‘U yɪ ba wa nyindiike a nyɪŋ arɪzanna ma dɪ ba dii.’ ”

32 Yisa die dɪ baarɪ dɪ, “Wusie maŋ bala nɪ, daa Mosisi die yɪna nɪ nyindiike a nyɪŋ arɪzanna ma wa, ama dɪ yiwo n Chɔa Nabidie Nɪmɪŋ, wɔnɪŋ ɔ yɪna nɪ wusie nyindiike dieke dɪ nyɪna arɪzanna ma wa.

33 Nyindiike dieke Nɪmɪŋ dɪ yɪnana nɪ wa, yiwo vuodieke dɪ nyɪna arɪzanna a keŋ sɔsɪŋ ta yɪa dɔnɪaka gie vuosi miivoli wo.”

34 Die ba baarɪ, “Jakɔsɪŋ, yɪma tɪ nyindiike gie daaŋ mana.”

35 Yisa die dɪ balɪ yɪ ba dɪ, “Manɪŋ n yine miivoli nyindiikehe. Vuodieke dɪ kienene n jiginɪ,

kaan kaan bi yigi wo, ta vuodieke dan di yi mun yada nyanyuule kaan yigi wo.

³⁶ N won balu nu di nu ye mun mun, ama nu ka yi mun yada.

³⁷ Ama vuodieke nun mana n Chua Nmun di naguna yi mun, nan ken n jigin a yi mun yada, ta n kaan yagi vuodieke nun di kienene n jigin.

³⁸ Dama n nyun wa arizanna ma a ken sun di n yi Nmun vuodieke di tunna mun dunhu daa manun n dunhu.

³⁹ Wunun Nmun die di tunna mun wa, u choti yiwo di n daa vaa vuodiekemba u naguna yi mun wa wunyu bua, ama a ken suguru ba mana a nyun kun me dunu kpatun daraan.

⁴⁰ Wudieke n Chua di yaalala wunna; di vuodiekemba mana di yene u Bua wa ta yiwo yada wa, yalluma miivoli dieke di wone kpatun; ta n nan daansi suguru ba mana a nyun kun me dunu kpatun daraan.”

⁴¹ Die Juu vuosisi die di piili a suna wa, die u bala di, “Manun n yine nyiindiike di nyuna arizanna ma a ken sun wa.”

⁴² Die ba piasa tamba di, “Daa daa wa gie yine Josefu bua, Yisa wa? Ta ti siba u chon anan u nun wo? Lala u baaru di u nyun wa arizanna ma a ken sun?”

⁴³ Yisa die di yinji balu ba di, “Nu vaa sunun.

⁴⁴ Vuon kaan biagi ken n jigin, ntaala n Chua Nmun vuodieke di tunna mun wa yaa wa ken, ta n nan daansi suguru wa a nyun kun me dunu kpatun daraan.

⁴⁵ Nmun naazwalba die maagya Nmun gbanku

suj di, 'Nmun nan dagi vuota mana.' Ta vuodieke mana di wonna n Chua Nmun ta tuose u waha, woun u kien wo n jigin.

46 Vuon ye ka ye n Chua Nmun, sie manuj vuodieke di nyinna u jigin nyina ma yene wo.

47 "Wusie manuj bala ni, vuodieke di yine mun yada, woun u yaa wa miivoli dieke di wone kpatuj.

48 Manuj n yine miivoli nyindiikehe.

49 Ni chonkububa die dii wo maana hagu ma, ama ta die kpi.

50 Ama nyindiike dieke di nyinna arizanna ma a ken sunuj, vuodieke di dine he kaan kpi.

51 Manuj n yine miivoli nyindiikehe die di nyinna arizanna ma a ken sun wa. Vuodieke di dine nyindiikehe gie, nan di yaa miivoli dieke di wone kpatuj. Nyindiike gie yiwo n nyugbanuj, kanuj manuj baa n nagi yi amu tugbanuka gie vuosi nan di yaa miivoli."

52 Wuri gie die di vaa Juu vuosi di piili a niga ninhaguruj ta piasa tan di, "Lala daa wa gie di baa u yi a yi ti u nyugbanuj an ti jobi?"

53 Yisa die di balu a yi ba di, "Wusie manuj bala ni, ntaala ni jobi manuj Vuota Bua nyugbanuj ta nyu n zumbu, ni kaan di yaa miivoli ni ma.

54 Vuodieke nuj mana di jobuna n nyugbanuj ta nyu n zumbu yaa wa miivoli dieke di wone kpatuj, ta n nan daansi suguri wa a nyuj kuj me dunu kpatuj daraaj.

55 N nyugbanuj yine wusie nyindiike ta n zumbu di yi wusie nyinyuuke.

56 Vuodieke di ɲobuna n nyɲɲɲbanɲ ta nyu n zɲmbu bie wo n ma, ta n dɲaɲ maɲ bie u ma.

57 “N Chua ɲmuɲ vuodieke di sɲna miivoli tɲnna muɲ, ta u wɲa maɲ yallɲ miivoli. Die gban gban di su, vuodieke di ɲobuna n nyɲɲɲbanɲka nan di yaa miivoli n wɲa.

58 Manɲ n yine nyindiike dieke di nyɲna arɲzanna ma a keɲ wo. Ta vuodieke nɲ mana di dine nyindiikehe, nan di bie u muɲ ma yaa gamma haahuu; hanɲ nyindiikehe mi ka su sɲba nyindiike dieke ni chɲɲɲkɲɲɲba di dine ama ta keɲ kpi wo.”

59 Yisa die balɲ wa naa saɲɲa dieke die u dagɲnana Kapenɲmi ɲmuɲ jɲamɲ juoku me wo.

Miivoli dieke di wone kpatɲ wɲa

60 Yisa kɲaɲandɲsɲɲba pam die di wɲnna u dagɲkɲ gie die ba baari di, “Dagɲkɲ gie faasi hagɲɲ muɲ. Muɲa baan bɲagɲ tuoke?”

61 Vuon die ka balɲ Yisa, ama die u muɲɲɲ di u kɲaɲandɲsɲɲba vɲɲna wɲa yaa gamma wudieke u bala wa. Die u pɲasi ba di, “Wɲuɲ gie vaa ni yaala ni yɲɲɲ muɲ?”

62 Du yi ni ye manɲ Vuota Bua di jɲalɲna a gara arɲzanna jigidieke n nyɲnna keɲ wo, lala ni baa ni yili?

63 ɲmuɲ Halɲkasɲka yɲnana vuota miivoli, ama vuota gban gban kaan bɲagɲ yi naa. Wɲbalɲkɲ diekemba n bala a yi ni wa yaa wa ɲmuɲ Haalɲ dieke di yɲnana vuosi miivoli a kienɲ.

64 Ama ni batan ka yi yada.” Yisa die wɲɲ sɲba muɲ a nyɲ piiliku me vuodiekemba di kana ka

baa ba yiwo yada aňaň vuodieke dı bala ı posi ı chıaň.

⁶⁵ Die ı balı gıttı dı, “Naa wıa maň balı nı dı vuon kaan bıađı a keň n jigin ntaala n Chıa Nımtı yı wa sien dı ı keň.”

⁶⁶ Naa wıa die ı dıdısırıba pam die dı yinđi ta ka bı dı ı kvaň bıbra.

⁶⁷ Die wıa Yısa die dı pıası ı kvaňandısırıba baň aňaň bale wo dı, “Ta nı gbaň nı nan va mıň?”

⁶⁸ Ta Simoni Piita die dı yinđi a balı dı, “Tı Yımıtien, mınta jigin tı baa tı ga? Fıtıň fı yalla wıbalıka dieke dı yınana mıivoli dieke dı wone kpatıň.

⁶⁹ Ta lele tı yi fı yada mıň ta sıba a baarı fı yine Nımtı vuokası wa.”

⁷⁰ Yısa die dı yinđi balı ba dı, “Nıtıň vuosi baň aňaň bale wa gie, maıtı n vıarına nı, ama nı wıtıyıtı yiwo Sitaani sıttı.”

⁷¹ Die ı bala yaa gamma Judası vuodieke dı yine Simoni Asikaroti bıa wa wıa. Wıtıň ı yiwo ı kvaňandısırıň baň aňaň bale wo wıtıyıtı, ta die baa ı keň posi ı chıaň.

7

Yısa nımbalı die dı kana ka yiwo yada wıa

¹ Naa kvaň chaan Yısa die dı dıa Galili tıňbaň ma; ta die ka dıa Judia tıňbaň ma dama Juu vuosi nyıtıkraha die yaala ba kıt wa mıň.

² Die Juu vuosi dıtıga dieke ba wasıtına jaga dıtıgaka die dı gbigi,

³ die wɔa Yisa nɔmballɔ die dɔ balɔ a yɔ wa dɔ, “Nyɔŋ gie a ga Judia tɔŋban ma amɔ fɔ kɔaŋandɔsɔrɔba dɔ benne mi wo nan ye tɔŋ dieke fɔ tɔnnana.

⁴ Vuodieke dɔ yaalɔnana vuosi sɔmma ɔ wɔa ka lɔbɔra wudieke ɔ yinene. Fɔ yinene wɔaha gie wo, vaa dɔnɔa mana sɔmma fɔ wɔa.”

⁵ U nɔmballɔ gban die ka yiwo yada.

⁶ Yisa die dɔ balɔ a yɔ ba dɔ, “N sanŋa ye ka kenye. Ama nɔnɔŋ nɔŋ sanŋa mana mɔ a yi nɔ mɔŋ.

⁷ Nɔnɔŋ nɔŋ, dɔnɔaka gie vuosi ka haa nɔ, ama ba haa mɔŋ mɔŋ dama n balala dɔ wudieke ba yinene wo yiwo bɔaŋ wɔa.

⁸ Nɔnɔŋ nɔ gamma dɔɔgaka, manɔŋ n ka gara dɔɔgaka gie dama n sanŋa ye ka tɔgɔya.”

⁹ Die ɔ balɔ ba naa, ta wɔarɔ bie Galili me.

Yisa die dɔ gana jaga dɔɔgaka dene

¹⁰ Die Yisa nɔmballɔ die dɔ gana dɔɔgaka kɔaŋ chaan, Yisa gban die dɔ ga; ama die ɔ ka ga yaalɔŋ ma ama die ɔ lɔbɔrɔ a ga mɔŋ.

¹¹ Die Juu vuosi nyɔŋkɔraha die dɔ dɔdɔa a yaala wa dɔɔgaka ma, ta die pɔasa vuosi dɔ, “Sɔa daa wa dɔ beri?”

¹² Die vuosi pam die bie mi a pɔɔsa bala ɔ wɔa; batan die dɔ baarɔ dɔ, “U yiwo vuosɔnɔŋ”, batan dɔaŋ dɔ baarɔ dɔ, “Aayɔ, ɔ gaama vuosi mɔŋ.”

¹³ Ama ba wɔnyɔ die ka yuori balɔ ɔ wɔa dama die ba chɔga Juu vuosi nyɔŋkɔraha mɔŋ.

¹⁴ Die dɔɔgaka die tɔgɔ wa sɔnsɔŋ ta die Yisa dɔ ga Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juokpenkpɔkɔ ma a piili a daga vuosi Nɔmɔŋ wɔa.

15 Die Juu vuosi nyuŋkuraaha die dɪ wɔnna wa, die dɪ yi be mamachi, ba pɪasa dɪ, “Laha daa wa gie dɪ yi a sɪba wɪa dene ta ka ga tɪ siikusi?”

16 Yisa die dɪ yinŋi balɪ ba dɪ, “Wudieke n dagɪna wa ka yi n gban gban n dagɪn, ama a nyɪn wa Nɪmɪn jigin, vuodieke dɪ tunna mɪn wa.

17 Vuodieke mana dɪ yaalɪnana ɔ yi wudieke Nɪmɪn dɪ yaalala nan dɪ sɪba dɪ wudieke n dagɪnana wa nyɪn wa Nɪmɪn jigin yaa n jigin.

18 Vuodieke dɪ balala ɔ gban gban ɔ dagɪn mɪa mɪn dɪ ɔ ye bɪrɪn a yɪ ɔ gban, ama vuodieke dɪ yaalala dɪ ɔ yi an vuodieke dɪ tunna wa wa ye bɪrɪn yiwo wusietien ta wɔbɪan dɪ wo ɔ ma.

19 Daa Mosisi die yɪna nɪ mɪraha? Ama nɪ wɔnyɪ ka dɪ ha. Ta bɪa nɪ mɪa dɪ nɪ kɔs mɪn?”

20 Kpɪkpaaku die dɪ yinŋi balɪ dɪ, “Fɔnɪn yaa wa jumbɪan fɔ ma. Mɪnɪa mɪnana ɔ kɔs fɔ?”

21 Yisa die dɪ yinŋi balɪ ba dɪ, “Manɪn n yiwo mamachi wɔkpenkpɪnɪn davnɔsɪkɪrɪ daan, dɪ yi nɪ mamachi.

22 Ama Mosisi die yɪna nɪ nɔan dɪ nɪ gobime nɪ ballɪdembisi kolaha (Daa Mosisi die piiline ke, ama nɪ chɔɔŋkɔsɪba die piiline ke), nɪ ŋaan gobi be mɪn davnɔsɪkɪrɪ daraan.

23 Du yi nɪ gobe Bɔadembɪn davnɔsɪkɪrɪ daraan amɔ nɪ kaan chɔsɪ Mosisi mɪraha, bɪa wɪa nɪ jɪa sɪnyɪrɪn anan mɪn n gbaanna daa wa davnɔsɪkɪrɪ daari?

24 Nɪ daa daansi vuon dɪ sɪna dene ta dii wo ɔ sariya, ama dii wo ɔ sariya anan wudieke dɪ mɔna.”

Vuosisi die dɪ pɪasinana tan yaa gamma Yisa ma dene

25 Jerusalemi vuosi batan die di baari di, “Daa daa wa gie ba mia di ba kuu wa?”

26 Ye, u bala yenj me ta vuon di ka bala wa wun. Di baan yi di nyunkuraha munnya mun di u yiwo Nmun Vuovarikun, Masia wa?

27 Ti sba daa wa di nyinna jigidieke; ama du yi ta Nmun Vuovarikun, Masia wa di ken ken, vuon kaan di sba jigidieke u nyinna.”

28 Die Yisa die di yene daga vuosisi Nmun jiamun juokpenkpuku ma wa, die u ken balu anan lalikpui di, “Nunun nu yile di nu sba mun mun, ta bi yile di nu sba jigidieke n nyinna? Manun n ka ken giena anan n gban gban n yiko, ama vuodieke di tunna mun wa yiwo wusie tien. Nunun nu ka sba wa,

29 ama manun n sba wa mun, dama n nyun wa u jigin, wunun u tunna mun.”

30 Womi die ba mia di ba yigi wo, ama vuon die ka biagi yigi wo dama u yigin sanja die ye ka tugya.

31 Ama kpikpaaku sun vuosi pam die di yiwo yada, ta baari di, “Nmun vuovarikuri Masia wa di ken ken, u nan tun mamachi wokpuma a tian daa wa gie di tunna naa?”

Die ba tunna gbigbarun di ba ga yigi Yisa dene

32 Die Farasisi vuosisi die di wun kpikpaaku di pusu a bala waha gie yaa gamma Yisa ma wa, die wa die banun anan ba kikaabitaba nyunkuraha die di tun Nmun jiamun juokpenkpuku gbigbarun batan di ba ga a yigi Yisa.

33 Yisa die dı baarı dı, “N nan dı bie nı jigin daraa ale ama ka kvan chaan n nan yinji ga vuodieke dı tonna mun wa jigin.

34 Nı nan dı dia a yaala mun ama nı kaan ye mun, dama jigidieke n bala n bemme wo nı kaan biagi a ken mi.”

35 Juu vuosi nyınkuraha die dı pıasa tan dı, “Sıa v baa v ga ta ti kaan ye wo? U baa v ga wa Giriiki vuosi tıgtı diekamba Juu vuosisi dı benne wo a dagı Giriiki vuosisi?”

36 U baarı dı, ‘Nı nan dı dıdia a yaala mun ama nı kaan ye mun’, ta ‘Nı kaan biagi ga jigidieke n bala n bemme wo’, wırtı gie chıan?”

Miivoli nyaan wıa

37 Die dıbgaka dakpatıkrı daraan die yiwo daakpın. Dınun daarı mi Yisa die dı hagı zie a balı anan lılkpın dı, “Vuodieke nın mana nyanyuule dı yalla, v ken n jigin a nyu.

38 Dama Nmın gbanıv baarı dı, ‘Vuodieke nın mana dı yine mun yada, miivoli nyaan nan dı paala a nyın v ma.’ ”

39 Yisa die balı wa naa yaa gamma Nmın Halıkasıka ma, Haalın dieke vuodiekemba dı yine wo yada dı bala ba ken ye wo. Die sanıka mi ta Nmın ye ka yı vuosi Halıkasıka mi, dama sanıa mi ta v ye ka kotı Yisa nmınsikpen.

Vuosisi puole wıa

40 Die daadamba pam die dı wın v bala die wo ta baarı dı, “Daa wa gie sen yiwo Nmın naazva wusie.”

41 Ta batan dı baarı dı, “U yiwo Nmın Vuovarıkrı Masia wa.” Ama batan dıan dı

baari di, “N̄m̄ūn Vuon̄bar̄ikuru Masia wa kaan nyūn Galili me.

⁴² N̄m̄ūn gban̄ku dagiya di Masia baa u yiwo naan̄ Davidi haagun̄ ta ba nan m̄uri wa Betilehemi ma tigi dieke die Davidi di benne.”

⁴³ Naa wia vuosisi die di puo yaa gamma Yisa ma.

⁴⁴ Die batan̄ di yaala ba yigi wo ama vuon̄ die ka gbi wa.

Juu vuosi nyin̄kura die di kana ka yi Yisa yada dene

⁴⁵ Die gb̄igbar̄it̄ba die di yin̄ji ga k̄ikaabit̄ba nyin̄kura ha an̄an̄ Farasisi vuosisi jigin̄, die ba piast̄ ba di, “Bia yine ni ka yaa wa a ken?”

⁴⁶ Gb̄igbar̄it̄ba di yin̄ji bal̄ ba di, “Vuon̄ ye ka bal̄ wia s̄ba daa wa di bala die wo.”

⁴⁷ Farasisi vuosisi di piast̄ ba di, “U gaan̄ ni gban̄ m̄ūn yaa?”

⁴⁸ Ni ye ye ta nyin̄kura ha w̄onyi yaa Farasisi vuon̄ yi wo yada?

⁴⁹ K̄rik̄paaku gie di kana ka s̄ba N̄m̄ūn m̄iraha wia, N̄m̄ūn nan ch̄ust̄ ba.”

⁵⁰ Nikodimosi die yiwo Farasisi vuosi w̄onyi, die u yiwo vuodieke di wolinne a ga Yisa jigin̄. Die u bal̄ ba di,

⁵¹ “Ti m̄iraha ka yi sien̄ di ti dii vuon̄ sar̄iya a baari u ch̄ust̄iya ta ye ka w̄on̄ wa ta ye wudieke u yine.”

⁵² Die ba yin̄ji piast̄ wa di, “Fu gban̄ nyūn wa Galili yaa? Karun̄ N̄m̄ūn gban̄ku ta nan ye di N̄m̄ūn naaz̄ba ye ka nyūn Galili tun̄gban̄ ma.”

11 U yin̄ji baari di, “Jakub̄u, vuon̄ ka t̄aliya.” Ta Yisa die di baari di, “N gban̄ n kaan̄ bal̄ a ch̄us̄t̄ f̄u, gamma ama da bi yi bian̄ b̄bra.”)

Yisa di yine t̄ngban̄ka chaan̄j dene

12 Yisa die di bal̄ a yi vuosisi b̄bra di, “Man̄j n yiwo t̄ngban̄ka gie vuosi chaan̄j, ta vuodieke mana di d̄ina n k̄van̄ nan di yaa chaan̄j dieke di chaana v̄ berin̄, ta v̄ kaan̄ di dia m̄a l̄m̄in̄ ma.”

13 Ta Farasisi vuosisi die di bal̄ a yi wa di, “F̄u nyuna ma f̄u balala yaa gamma f̄u ma, ta wudieke f̄u balala wa di yi ȳori.”

14 Yisa die di yin̄ji bal̄ ba di, “D̄u yi man̄j bala yaa gamma n ma, ama wudieke n bala wa yiwo wusie, dama n s̄ba jigidieke n nyunna ken̄ m̄in̄ ta bi s̄ba jigidieke n ganana. Ama n̄in̄ n̄ ka s̄ba jigidieke n nyunna an̄an̄ jigidieke n ganana.

15 N̄in̄ n̄ die vuon̄ sariya yaa gamma vuota ch̄vara di sina dene, ama man̄j n ka die vuon̄ sariya.

16 D̄u yi man̄j ken̄ baa n dii vuon̄ sariya, n nan dii v̄ sariya an̄an̄ wusie, dama n ka die sariya n nyuna ma ama n Ch̄va vuodieke di tonna m̄in̄ wa bie n jigin̄.

17 D̄u maaḡiya n̄ m̄ira s̄on̄ di d̄u yi vuosi bale di dii siara ta bal̄ w̄bal̄m̄in̄ wudieke ba bala wa yiwo wusie.

18 Man̄j n bala yaa gamma n ma, ta n Ch̄va vuodieke di tonna m̄in̄ d̄ian̄ di bala yaa gamma n ma.”

19 Die ba p̄ast̄ wa di, “F̄u Ch̄va wa bie s̄ta?”

Ta Yisa die dı yinji balı ba dı, “Nı senj ka siba mıj yaa n Chua wa. Du yi nı tıj siba mıj nı tıj nan dı siba v Chua gbanj.”

²⁰ Yisa die balı wa wıaha gie mana sanja dieke v dagınana vuosisi Nmıj jıamıj juokpenkpıku ma jigidieke Nmıj piini adaka dı benne wo; ama vuoj die ka yigi wo, dama v yigin sanja die ye ka tıgiya.

Nı kaanj bıagı a ga jigidieke n ganana

²¹ Yisa die dı bı a balı ba dı, “Manıj n nan ga, ta nı nan dı dıa a yaala mıj ama nı kaanj ye mıj, ta nan keñ kpi ananj nı wubıatı. Nı kaanj bıagı ga jigidieke n ganana.”

²² Die wıa Juu vuosi nyınkıraha die dı pıasa tanj dı, “U baarı dı, ‘Nı kaanj bıagı a ga jigidieke n ganana wa.’ U yaala v kuu wa v gbanj yaa?”

²³ Yisa die dı bı bala gutı dı, “Nııj nı yiwo tıjgbanjka gie sutı, ama manıj n yiwo arızanna sutı. Nııj nı nyıj wa tıjgbanjka gie me, ama manıj n ka nyıj tıjgbanjka gie me.

²⁴ Die wıa manj balı nı dı nı nan kpi ananj nı tontumbıatı. Ta dı yi nı ka yi mıj yada dı n yiwo vuodieke n yine wo nı senj kpi ananj nı tontumbıatı mıj.”

²⁵ Die ba pıası wa dı, “Manıa yine fı?”

Yisa die dı yinji balı ba dı, “N yiwo vuodieke n balala nı a nyıj piiliku me dı n yiye wo.

²⁶ Wıa pam benne manj tıj nan balı a chııı nı; ama vuodieke dı tıına mıj wa yiwo wıııetıej ta manıj n bala dıııa ka gie vuosi wııııe n wııına a nyııa v jıııııj.”

27 Ama vuosisi die ka sɪba dɪ ɔ bala ba yaa gamma ɔ Chɔɔŋ Nɪmɪŋ wɪa.

28 Die wɪa Yisa die dɪ balɪ ba dɪ, “Sanŋa dieke nɪ keŋ kɔtɪ manɪŋ Vuota Bɔa ŋmɪŋsikpen, sanŋa mi nɪ nan mɪŋŋɪ dɪ n yiwo vuodieke n yine, ta sɪba dɪ n ka yie wɪŋ aŋaŋ n gbaŋ gbaŋ n yiko, ama n bala wudieke n Chɔa dɪ dagɪna mɪŋ dɪ n balɪ wa mɪŋ.

29 Wɔnɪŋ vuodieke dɪ tɔnna mɪŋ wa bie n jigɪŋ. U ka va mɪŋ dama n yie wudieke dɪ nannana ɔ sɔŋ sanŋa mana mɪŋ.”

30 Vuosi pam die dɪ wɔŋ ɔ balala wɪaha gie wo, ta yi wo yada.

Wusieke nan gbatɪ nɪ taan

31 Die Yisa die dɪ balɪ yi Juu vuodiekemba dɪ yine wo yada dɪ, “Dɪ yi nɪ dɪ n dagɪkɔ, nɪ sen yiwo n kɔaŋandɪsɪŋŋ;

32 ta nɪ nan dɪ sɪba wusieke ta wusieke nan gbatɪ nɪ taan.”

33 Die ba yɪŋŋɪ balɪ wa dɪ, “Tɪnɪŋ tɪ yiwo Abarahami haagɪsɪ ta ye ka yi vuon yɔŋɪsɪ. Laha fɔ bala dɪ, “Tɪ nan ye gbatɪtaanɪŋ?” ”

34 Yisa die dɪ balɪ a yɪ ba dɪ, “Wusie maŋ bala nɪ, vuodieke nɪŋ mana dɪ yinene bɪaŋ yiwo bɪaŋ yɔmɔ.

35 Yɔmɔ nɪŋ ka gɔtɪ ɔ tien den me, ama tigin bɔa nɪŋ gɔtɪ wa den me yaa gamma haahuu.

36 Dɪ yi manɪŋ Nɪmɪŋ Bɔa wa dɪ gbatɪ nɪ a taan, nɪ nan sen ye gbatɪtaanɪŋ.

37 N sɪba dɪ nɪ yiwo Abarahami haagɪsɪ, ama nɪ mɪa dɪ nɪ kɔs mɪŋ mɪŋ, dama nɪ ka yaala nɪ tuo n dagɪkɔ.

38 Manuj n bala wudieke n Chua di daguna muj muj, ama nuuj nu yie wudieke nu chooj di bala nu.”

39 Ba yinji balu wa di, “Tu chooj yiwo Abarahami.”

Ta Yisa die di yinji balu ba di, “Du yi nu sen yi Abarahami ballu nu nan di yie wudiekemba die u yine wo muj.

40 Ama nu yaala nu kub muj muj n balala nu wusie dieke Nmuj di naguna a yi muj wa muj. Abarahami nuj die ka yi wuj siba naa.

41 Nu yie wudieke gban gban nu chooj di yinene wo.”

Die ba yinji balu wa di, “Nmuj gban gban yine tu chooj dieke nyuna ma tu yalla, ta tu yi u ballu wusie.”

42 Yisa die di balu a yi ba di, “Nmuj di tu sen yi nu chooj nu nan di cho muj, dama n nyuj wa Nmuj jigin ta wa bie gie lele wo gie. N ka kenye anjan n gban gban haguuj ama wunu u tunna muj.

43 Bia wia nu ka siba wudieke n balala wa chian? Di yiwo nu kana ka biagi wumma wudieke n balala wa muj.

44 Nuuj nu yiwo nu chooj, Sitaani ballu ta yaala nu yime nu chooj wa choti. Piiliku me wo die u yiwo vuokubu, ta bu wo wusie, dama wusie wo u ma halu bita gban. U ken chiba nmunchibisi ka nan yiwo u tuntujkura, dama u yiwo nmunchibitien, ta nmunchibisi mana nyuj wa u jigin.

45 N balala nu wusieke wia, die wia nu ka yi n baluku yada wa.

46 Ni jabɔa baanɔ bɔagɔ dagɔ n wɔbɔanɔ? Du yi manɔ bala wusie, bɔa wɔa ni ka yi munɔ yada?

47 Vuodieke dɔ nyɔnna Nɔmunɔ jigɔnɔ wɔmma Nɔmunɔ wɔbalɔka munɔ; ama nɔnɔnɔ nɔnɔ ni ka nyɔnɔ Nɔmunɔ jigɔnɔ, die wɔa ni zeti dɔ ni wɔnɔ wa.”

Yaa gamma Yisa anɔnɔ Abarahami wɔa

48 Die Juu vuosi die dɔ yɔnɔni balɔ Yisa dɔ, “Tu ka yaa wusie tɔ bala dɔ yiwo Samaria vuonɔ ta jumbɔanɔ dɔ yallɔ fɔ wa?”

49 Yisa die dɔ yɔnɔni a balɔ ba dɔ, “Jumbɔanɔ ka yallɔ munɔ. Manɔnɔ n yɔ wa n Chɔa Nɔmunɔ jɔlɔma ta nɔnɔnɔ ni daansa munɔ yɔrɔ.

50 Manɔnɔ n ka yaala bɔrɔnɔ a yɔa n gbanɔ. Ama Nɔmunɔ yaalala ka yɔa munɔ, ta ɔ bɔ yi wusie sarɔyadiiru.

51 Wusie manɔ bala ni, vuodieke mana dɔ dɔna n wɔaha kaanɔ wɔnɔ kpi.”

52 Ta Juu vuosisi die dɔ balɔ a yɔ wa dɔ, “Lele tɔ wa sɔba a baarɔ dɔ jumbɔanɔ yalla fɔ. Abarahami die kpiye munɔ, ta Nɔmunɔ naazɔalɔba dɔanɔ die dɔ kpi, ama baarɔ dɔ, ‘Vuodieke nɔnɔ mana dɔ dɔna n wɔaha kaanɔ wɔnɔ kpi.’

53 Tu chɔɔnɔ Abarahami die kpiye munɔ, tɔ yaa tama dɔ ka yile dɔ tɔanɔ Abarahami munɔ? Nɔmunɔ naazɔalɔba gbanɔ die kpiye munɔ. Mɔnɔa fɔ yile dɔ yiye?”

54 Yisa die dɔ yɔnɔni a balɔ ba dɔ, “Manɔ tɔnɔ bɔra n gbanɔ, n bɔrɔkɔ nan yi yɔrɔ. Ama vuodieke dɔ bɔrɔnana munɔ yiwo n Chɔa, vuodieke gbanɔ gbanɔ ni bala dɔ ɔ yiwo ni Nɔmunɔnɔ.

55 Nɔnɔnɔ ni ye ka sɔba wa, ama manɔnɔ n sɔba wa munɔ. Du yi manɔ baarɔ dɔ n ka sɔba wa, n nan

biruj ħmunchibitien siba nūnū. Ama n siba wa mūj ta dī ū wāha.

⁵⁶ Nī chōōj Abarahami die yaa sūgīfalūj pam, ū bala ū ye saŋja dieke n bala n keŋ tūgbanjka gie me wo; die ū seŋ ye ke mūj, ta ū sūj die dī fīalī.”

⁵⁷ Juu vuosisi die dī balī a yī wa dī, “Ye ka tūgū bīna banjū-ŋū, lala fū yī ye Abarahami?”

⁵⁸ Yisa die dī yīŋjī balī ba dī, “Wusie maŋ bala nī, ba kenne mīra Abarahami wa, ta n wōj beri mūj.”

⁵⁹ Die wīa, ba nagū tana dī ba taa wa, ama Yisa die lōbūrī ū gbanj ta nyūj Nmūj jīamūj juokpenjkrūkū ma.

9

Yisa die dī yuorine daa wōnyī ba mūrīna wa yū nine dene

¹ Yisa die dī chōnnana a gara wa die ū ye daa wōnyī ba mūrīna wa ta ū yī yū.

² Ū kvaŋandūsrība die dī pīasī wa dī, “Dīdagūrū, mūrīa tūntūmbīatī wīa ba mūrī daa wa ta ū yī yū? Wōnūj yaa ū chōōj aŋaŋ ū nūj.”

³ Yisa die dī yīŋjī a balī ba dī, “Daa wōnūj yaa ū chōōj aŋaŋ ū nūj bīaŋ taasīna ū yūsīsī. Ū yūŋya mūj dī n vaa ū nine yuorī amū vuosi ye Nmūj tūnkpūma.

⁴ Yūj dī yene ka sibiye naa, tī mū tī tūmma vuodieke dī tūnna mūj wa tūbma; dama yūj dī keŋ sibi vuōj kaŋ bīagī a tūj.

⁵ N yene bie tūgbanjka gie me nūj, n yīne ka vuosi chaanūj.”

6 Yisa dɪ bala naa kvaŋ chaan, die ɔ turɪ nuntɔbɪtɪ a yi tantɪ ma, a bɔɔlibɔ a nagɪ tɪrɪgɪ daa wa nine,

7 ta balɪ a yɪ wa dɪ, “Gamma a ga nɪtɪ fu nine Siloami gbagɪrɪ ma.” (Siloami chɪaŋ yine “Tɔŋya”.) Die wɪa daa wa die dɪ ga, a ga nɪtɪ ɔ nine ta yese, ta viiri kuli tigiŋ.

8 Die ɔ jɔjɔrɔtaŋ aŋaŋ vuodiekemba die dɪ wone a ye wo ta ɔ jɔusa wa die dɪ pɪasa taŋ dɪ, “Daa daa wa gie ŋaana a kala gie a jɔusa wa?”

9 Bataŋ die dɪ baarɪ dɪ, “U wondene” Ama bataŋ dɪ baarɪ dɪ, “Aayɪ daa ɔ wondie, ɔ ta nɪasɪ wa mɪŋ.”

Die daa wa gbaŋ gbaŋ dɪ baarɪ dɪ, “Manɪŋ n yine daa wa mi.”

10 Die ba pɪasɪ wa dɪ, “Lalɪa fu yi ta fu ninehe dɪ yuori?”

11 U yiŋŋi a balɪ ba dɪ, “Daa dieke saan dɪ dine Yisa wa bɔɔlɪna tantɪ a nagɪ a tɪrɪgɪ n ninehe, ta balɪ dɪ, ‘Gamma Siloami gbagɪrɪ ma a nɪtɪ fu nine.’ Die wɪa die maŋ ga, n dene nɪtɪ a kpatɪ wa maŋ bɪagɪ a yese.”

12 Die ba pɪasɪ wa dɪ, “Sɪa ɔ beri?”

U yiŋŋi a balɪ ba dɪ, “N ka sɪba.”

Farasisi vuosi die dɪ pɪasɪna daa yɪ wa wɔpɪasɪka yaa gamma ɔ gbaamɪŋ wɪa dene

13 Die wɪa die ba nagɪ daa wa ga Farasisi vuosisi jigiŋ.

14 Daa dieke die Yisa die dɪ bɔɔlɪ tantɪ a yuori daa wa ninehe die yiwo davɔɔsɪkɪrɪ daraan.

15 Ta Farasisi vuosisi die dɪ bɪ pɪasɪ daa wa ɔ ninehe dɪ yuorine dene. Ʋ balɪ ba dɪ, “Ʋ buɔlɪ wa tantɪ a tɪrɪgɪ n nine, maŋ nɪtɪ ha ta yese.”

16 Farasisi vuosisi batanɔ dɪ baarɪ dɪ, “Yisa wa ka nyɔŋ Nɔmɔŋ jiginɔ, dama ɔ ka dɪ davɔɔsɪkɪrɪ daarɪ mɪraha.”

Ama ba batanɔ dɪ baarɪ dɪ, “Lalɪ tɔntɔmbɪatɪ tienɔ dɪ baanɔ bɪagɪ tɔŋ mamachi wɔkpɪka gie?” Die wɪa die ba nɪga nɪnhagɪrɔŋ aŋanɔ tanɔ.

17 Die ba bɪ pɪasɪ daa wa dɪ, “Daa dieke dɪ yuorine fɔ ninehe, bɪa fɔ yile yaa gamma ɔ ma?”

Daa wa dɪ yinɔŋi balɪ dɪ, “Ʋ yiwo Nɔmɔŋ naazɔa.”

18 Die Juu vuosi nyɔŋkɔraha die ye ka yi yada dɪ die ɔ yiwo yɪ ama ta wa yese lele. Die wɪa die ba wa daa wa chɔɔŋ wa aŋanɔ ɔ nunɔ a kenɔ,

19 a pɪasɪ ba dɪ, “Nɪ bɔa wa wɔnna? Wɔnɔŋ nɪ baarɪ dɪ nɪ mɪrɪ wa ta ɔ yɔŋya wa? Ta lalɪ ɔ bɪagɪ yese lele?”

20 Ʋ chɔɔŋ aŋanɔ ɔ nunɔ dɪ yinɔŋi balɪ dɪ, “Tɪ sɪba a baarɪ dɪ ɔ yiwo tɪ bɔa, ta sɪba dɪ tɪ mɪrɪ wa ta ɔ yɔŋya mɔŋ.

21 Ama tɪ ka sɪba wudieke dɪ yine ɔ bɪagɪ yese lele, ta ka bɪ sɪba vuodieke dɪ yuorine ɔ ninehe. Nɪ pɪasɪ wa dama ɔ ka yi buabinɔ, ɔ nan bɪagɪ balɪ yɪ ɔ gbanɔ.”

22 Die ɔ chɔɔŋ aŋanɔ ɔ nunɔ wo die balɪ wa naa, dama die ba chɪga Juu vuosi nyɔŋkɔraha ŋmaamɔŋ, dama die ba wɔŋ sanɔ mɔŋ dɪ vuodieke nɔŋ mana dɪ balala dɪ Yisa yine Nɔmɔŋ Vuɔɔvɔarɪkɪrɪ Masia wa, ba nan vɔarɪ wa a nyɔŋ ba Nɔmɔŋ jɪamɔŋ juoku me.

23 Die wɔa ba balɩ dɩ, “U ka yi buabin, nɩ piastɩ wa.”

24 Die ba wa daa dieke nine dɩ yuorine wo ka bule me a balɩ wa dɩ, “Hɩɩ Nɩmɩŋ nɩŋŋa dɩ baa fu balɩ wa wusie. Tɩ sɩba a baarɩ Yisa yiwo tɩntɩmbiatɩ tienj.”

25 Daa wa die dɩ yinŋi a balɩ ba dɩ, “Manɩŋ n ka sɩba dɩ ɔ yiwo tɩntɩmbiatɩ tienj yaa ɔ ka yiye. Ama wɔbalɩŋ dieke n sɩbɩna yine die n yiwo yɩ, ama lele n yese mɩŋ.”

26 Ba bɩ piastɩ wa dɩ, “Lala ɔ yi ta yuori fu ninehe?”

27 U yinŋi balɩ ba dɩ, “N wɔŋ balɩ nɩ mɩŋ ta nɩ ka wɔmma. Bia nɩ yaala n bɩ balɩ nɩ bɩbra? Nɩ gbanj nɩ yaala nɩ bɩrɩŋ wa ɔ kɔaŋandɩsɩrɩŋ yaa?”

28 Die ba wa zɩa wa ta baarɩ dɩ, “Fɩɩŋ yiwo vuoke me kɔaŋandɩsɩrɩɔ, ama tɩnɩŋ tɩ yiwo Mosisi kɔaŋandɩsɩrɩŋ.

29 Tɩnɩŋ tɩ sɩba a baarɩ dɩ Nɩmɩŋ die balɩ wa wɔa a yɩ Mosisi, ama vuoke gie nɩŋ ta ka wɔŋ sɩba jigidieke ɔ nyɩnna.”

30 Daa wa dɩ yinŋi balɩ dɩ, “Bɩa mamachi wɩŋ wɔnna! Nɩ ka sɩba ɔ nyɩnna jigidieke, ama wɔnɩŋ ɔ yuorine n ninehe mɩŋ!

31 Tɩ sɩba a baarɩ Nɩmɩŋ ka wɔmma tɩntɩmbiatɩ tielinj jɩsɩŋ; ama ɔ wɔmma yɩa vuodieke dɩ jianna wa ta yie wudiekemba ɔ yaalɩnana mɩŋ.

32 A nyɩŋ dɔnɩa piiliku me, tɩ ye ka wɔŋ dɩ vuonj yuori vuodieke ba mɩrɩna wa ta ɔ yi yɩ nine.

33 Du yi daa wa gie di ka nyuŋ Nmuŋ jigin, u tuŋ kaan biagi a yi wuŋ.”

34 Die ba yiŋŋi balu wa di, “Fuŋuŋ ba muru fu muŋ aŋaŋ biaŋ, muna yine fu, fu yaala fu daga ti?” Ta die yagi wa a nyuŋ Nmuŋ jamuŋ juoku me.

Ninyuorin wia

35 Yisa die di wuŋ di ba yagi wa daa wa a nyuŋ Nmuŋ jamuŋ juoku me, die u yaalu u jigin a ye wo, a piastu wa di, “Yi Vuota Bua yada muŋ?”

36 Daa wa die di yiŋŋi a piastu wa di, “Jakubu, muna yine Vuota Bua wa? Daga muŋ amu n nan yi wo yada.”

37 Yisa die di yiŋŋi balu wa di, “Fuŋuŋ wuŋ ye wo muŋ, ta u yine vuodieke di balala wia aŋaŋ fu leleke giena.”

38 Daa wa di baaru di, “N Yomutien n yi fu yada muŋ.” Ta die suŋ gbirigi Yisa nuŋa.

39 Yisa die di baaru di, “Manuŋ n keŋ wo tuŋbanŋa gie me di n dii vuota saruya, amu vuodiekemba di yuŋna wa nan di yese ta vuodiekemba diaŋ di yesinene wo nan yuŋ.”

40 Die Farasisi vuosi batan die di benne mi wo ta wuŋ wudieke u bala wa die di piastu wa di, “Ti gban ti yuŋya muŋ?”

41 Yisa die di baaru di, “Du yi nu tuŋ wo ninyuorin, nu tuŋ kaan di yaa biaŋ, ama nu bala di nu yaa ninyuoriku nuŋ, nu yaa biaŋ.”

10

Yiyagiru nandaguru wia

¹ Yisa die dı bı balı ba dı, “Wusie man bala nı, vuodieke nıñ dı kana ka daagı yiise juoku sanvarı a juu ama ta daagı pañ a juu yiwo gaaru anañ gbıgbatırv.

² Ama vuodieke dı daagınana sanvarı a juo wo yiwo yiisehe yiyagırv.

³ Sanvagarıtıv wa ñaan yuori wo sanvarı a yı wa an v juu, ta v wa v gban gban v yiisehe saara ba ñaan wımma v lolıñ ta v yaa ba nyına.

⁴ V ken yaa ha a ken nyıñ, v ñaan dı wa a nıñña ta yiisehe dı dı v kvan, dama a sıba v lolıñ mıñ.

⁵ Ama a kaan wıñ a dı chaanv kvan, a nan chıgı ta va wa, dama a ka sıba v lolıñ.”

⁶ Yisa die taan ba nandagırv gie ama die ba ka sıba wudieke v balala ba wa chıañ.

Yisa yine Yiyagırv vıñıñ

⁷ Die wıa Yisa dı bı bala ba dı, “Wusie man bala nı, manıñ n yine yiisehe juoku sanvan.

⁸ Vuodiekemba mana die dı wolinne a ken n ma wa yiwo gaarıñ anañ gbıgbatırvıñ, ta yiisehe dı ka wıñ a yı ba.

⁹ Manıñ n yine sanvarı, vuodieke nıñ mana dı daagına n ma a juu nan ye gbatıtanıñ. V nan ken juu ta nyına, ta yese nyındiike vına.

¹⁰ Gaaru nıñ kenye dı v ken gaarı yiisehe, ta kuv ha, ta bı chıvıvı ha. Manıñ, n kenye mıñ dı a ye mıivoli dieke dı yine mıivoli wusie ke.

¹¹ “Manıñ n yiwo yiyagırvıvıv, ta yiyagırvıvıv kpinene v yiise wıa.

¹² Ama vuodieke nıñ dı yagınana yiise ligire wıa, ta ka yı yiyagırv wusie, ta ka bı sıv yiisehe

nun, du yi v ken ye gbaanchun di kien sanja dieke, sie v chigi ta vaa yiisehe; ta gbaanchuru ken yigi he ta yiise tialikaha chigi jaasi.

¹³ U naan chiga dama v yaga yiisehe ligire wa, ta v бага wo yiisehe me.

¹⁴⁻¹⁵ Manun n yiwo yiyaguruvunv; Siba n Chua Nmun di siba manun, ta n gban man siba wa die wo, die gban gban di su, n siba n yiise, ta yiisehe dan di siba mun, ta man yi siri di n kpi a wa.

¹⁶ N yaa yiise atan, ama hanun a wo yiise juoku gie me. Sie n yaa a dan a ken, ta a nan tuo n nun, ta a mana burun yiise buuri balun, ta yaa yiyagubalun.

¹⁷ “N Chua Nmun cho mun mun dama n yi siri di n kpi, ta ka kvan chaan n bi ye miivoli.

¹⁸ Vuon wori a nan biagi vvaru n miivoli, ntaala n yi wa sien. N yaa yiko a nan biagi nagi yi, ta bi yaa yiko a nan biagi ken n musi ma. Naa n Chua die di bal mun di n yi.”

¹⁹ Die v wabalikaha gie die di yi Juu vuosisi di bi puo bira.

²⁰ Ba pam die di baaru di, “Jumbian yalla wa ta v juo yunyaati. Bia wa ni wamma wa?”

²¹ Ama batan die di baaru di, “Vuodieke jumbian di yalla kaan biagi bal wa siba naa. Lala vuodieke jumbian di yalla di nan biagi a yuori yusi nine?”

Juu vuosi die di zetine Yisa dene

²² Die sanja di tugi di ba dii ba duoga dieke ba naana bura Nmun ba jamun juokpenkpuku wa wa. Duoga ka die dii wo Jerusalemi ma. Sanja mi die yiwo tafaan

23 ta Yisa die dɪ dɪ dɪa lɪfaan dieke ba wasɪnana Solomoni lɪfaaka, dɪ benne Nɪmɪn jɪamɪn juokpenkpɪkɪ ma wa.

24 Vuosisi die dɪ taan a gilɪn wo ta pɪasɪ wa dɪ, “Fɔnɪn yaala tɪ chɪstɪ mɪn a ga tɔgɪ wa saɪnɪa bɪa? Balɪ tɪ wusie: Fɔ yine Nɪmɪn Vuovbarɪkɪrɪ Masia wa?”

25 Yisa die dɪ yɪnɪ a balɪ ba dɪ, “N wɔn balɪ nɪ mɪn, ama nɪ ka yɪ mɪn yada. Tɔn diekemba n tɔnnana wa anan n Chɜa Nɪmɪn yikoƙe, daɪnana vuodieke n yine.

26 Ama nɪ ka yɪ yada dama nɪ ka yɪ n yɪise.

27 N yɪisehe wɔmma n lɔlɔn; ta man sɪba ha ta a dɪ n kɔan.

28 Manɪn n yɪa ha miivoli dieke dɪ wone kpatɪn, ta a kaan wɔn kpi; ta vuon dɪ kaan bɪagɪ a gbatɪ ha a nyɪn n jɪɪn.

29 N Chɜa Nɪmɪn nagɪna ha a yɪ n nuusi me, ta wɔnɪn ɔ tɪan vuon mana mɪn. Die wɪa vuon wori a baan bɪagɪ a gbatɪ ha a nyɪn n Chɜa wa nuusi me

30 Manɪn anan n Chɜa Nɪmɪn yiwo jabalɪmɪn.”

31 Womi Juu vuosisi die dɪ bɪ nagɪ tana dɪ ba taa wa,

32 ama Yisa die dɪ balɪ ba dɪ, “Manɪn n yɪ wo wɔvɪna dieke n Chɜa Nɪmɪn dɪ nagɪna a yɪ mɪn dɪ n yɪ pam nɪ jɪɪn, a jabɪa wɪa nɪ yaala nɪ taa mɪn tana?”

33 Ta ba yɪnɪ a balɪ wa dɪ, “Tɪ ka baa tɪ taa fɔ tana anan fɔ yinene wɔvɪnaha wɪa, ama fɔ nagɪna fɔ gban a magɪsa Nɪmɪn wɪa. Fɔnɪn ko yiwo vuota, ama ta mɪa dɪ fɔ nagɪ fɔ gban a bɪrɪn Nɪmɪn.”

³⁴ Yisa die dı yinji a balı ba dı, “Dı maagıya nı gbanj gbanj nı mıra dieke dı benne Nmunj gbanjku sunj wa dı, wɔnɔnj Nmunj die baarı dı, ‘Sarıya diiribe yiwo n ballı’,

³⁵ ta tı sɔba a baarı wudieke Nmunj gbanjku dı bala wa yiwo wusie yaa gamma haahuu; ta wɔnɔnj Nmunj dı wasa vuodiekemba ɔ nagına ɔ wıaha a yı wa ɔ ballı.

³⁶ Manɔnj nɔnj, n Chua Nmunj vɔarına munj a tunj munj tungbanjka gie me. Ta lala nı nan bıagı a baarı dı n zıa Nmunj ananj n balala dı n yiwo Nmunj Bua wa?

³⁷ Die nɔnj nı da yi munj yada dı yi manj ka tuma n Chua Nmunj tɔmaha.

³⁸ Ama dı yi manj tɔmaha ta nı ka yi munj yada, nı tunj mu nı yiwo n tɔmaha yada amɔ nı nan dı sɔba dı n Chua Nmunj bie n ma ta n dıanj manj bie ɔ ma.”

³⁹ Die ba bı mıa dı ba yigi wo, ama die ɔ bıa ta vaa ba,

⁴⁰ ta die bı garıstı Joodani mɔgırtı a ga jigidieke Joon die dı sınana vuosi Nmunj nyaabɔ ta die bie mi.

⁴¹ Vuosi pam die dı keɔj ɔ jiginj a bala yıa tamba dı, “Joon die ka yi mamachi wɔkpɔuma ama wudieke mana ɔ bala yaa gamma daa wa gie ma die yi wusie.”

⁴² Die mi vuosi pam die dı yi wo yada.

11

Lazurusi kunj wıa

¹ Die daa wonyi saan die dine Lazurusi ta v bie Betani ma, ta die di ken ybagi. Betani die yiwo tuj dieke Meri anan v numbua Maata di benne.

² Meri wa gie die yine vuodieke die di sitine tulaarika a yi ti Yomutien nagisi ma wa ta chitbu anan v sikpen zoosisi; die di yiwo v numbua Lazurusi die di yaguna wa.

³ Die v tamba Meri anan Maata die di tuj balu Yisa di, "Ti Yomutien, fu zua dieke fu faasina a cho wo ybagi muj."

⁴ Yisa die di wonna naa wa, v balu a yi v kvanandusiriba di, "Yugubu gie ka baa ka yi Lazurusi miivoli kpatuj, ama di yiwo wudieke vuosi di nan biri Nmuj saan ka wia, ta bi biri manuj Nmuj Bua saan."

⁵ Yisa die cho wo Maata anan v numballu Meri anan Lazurusi muj,

⁶ ama die v wonna tuntunku di Lazurusi ybagi wa, die v wari a bie jigidieke die v benne wo damsuma ale.

⁷ Ta die ken a balu a yi v kvanandusiriba di, "Nu vaa ti yinji ga Judia."

⁸ U kvanandusiriba die di baari di, "Didaguru, daraa ale ka gie, mi vuosi die yaala ba taa fu anan tana a kuv muj, bia wia fu bi yaala fu ga mi?"

⁹ Yisa die di yinji a balu ba di, "Chaanuj njan beri muj a nyuj sukuj a tugi jujmuj. Du yi vuoj di chuj nmuntvasi v kaan gbuj nan, dama v yese tujbanka gie chaanuj muj.

¹⁰ Ama du yi v chuj yuj v nan gbuj nan dama chaanuj wori."

¹¹ Yisa die bala wa naa, ta bi balɔ gutɔ dɔ, “Tɔ zɔa Lazurusi gɔɔra mɔn, ama n nan ga a sɔgɔrɔ wa.”

¹² Ʋ kwanɔandɔsɔrɔba dɔ yɔnɔi a balɔ wa dɔ, “Tɔ Yɔmɔtɔien, dɔ yi ɔ gɔɔra nɔn ɔ nan ye alaafia.”

¹³ Ama Yisa die daga dɔ Lazurusi kpiye mɔn ama ɔ kwanɔandɔsɔrɔba die yile dɔ ɔ daga dɔ Lazurusi gɔɔra mɔn.

¹⁴ Die wɔa die ɔ yuori balɔ ba dɔ, “Lazurusi kpiye mɔn;

¹⁵ ama nɔ wɔa n yaa wa sɔgɔfɔalɔn die n wone ɔ jigiri amɔ nɔ nan yi mɔn yada. Nɔ vaa tɔ ga ɔ jigɔn.”

¹⁶ Die Tomasi, vuodieke ba wasɔnana (Yiibiri) dɔ balɔ yi ɔ chanchaalɔba dɔ, “Nɔ vaa tɔ mana ga aɔaɔn wa, amɔ dɔ yi kɔn, tɔ kpi aɔaɔn wa.”

Yisa yine vuodieke dɔ vanana vuosi dɔ yese miivoli bɔbra

¹⁷ Yisa die dɔ gana gbigi Betani wa, die ɔ wɔn dɔ ba gune Lazurusi ka daraa anɔsa wonde.

¹⁸ Betani die ka yɔa aɔaɔn Jerusalemi; die ka yɔasɔ die yiwo sɔba mali ale,

¹⁹ die wɔa Juu vuosi pam die dɔ keɔ dɔ ba waasɔ Maata aɔaɔn Meri ta yɔ ba suguru yaa gamma ba nɔmbɔa kumbu wɔa.

²⁰ Die Maata dɔ wɔnna dɔ Yisa kien wo, die ɔ nyɔn ga dɔ ɔ tuoli wo sien me, ama Meri die dɔ wɔarɔ tigin me.

²¹ Maata die dɔ balɔ yɔ Yisa dɔ, “N Yɔmɔtɔien, dɔ yi fɔ tɔn bie wo giena n nɔmbɔa wa gie tɔn kaan kpi.

²² Ama n sɔba dɔ lele gban Nɔmɔn nan yɔ fɔ jadieke mana fɔ jɔsɔna wa.”

23 Yisa die dı balı wa dı, “Fı nımbua wa nan hađı kuŋ me.”

24 Maata die dı yiŋŋi a balı wa dı, “N sıba mıŋ dı v nan daansı hađı kuŋ me dınia kpatıŋ daraaŋ.”

25 Yisa die dı balı dı, “Manıŋ n yine vuodieke dı sũgırınana kunti ta yıa ba miivoli. Vuodieke nıŋ dı yi mıŋ yada, v nan dı yallı miivoli, v kpi gbaŋ;

26 ta vuodieke dıaŋ dı benne v mııı ma ta yı mıŋ yada kaan wıŋ kpi. Yi wııı gie yada mıŋ?”

27 Die v yiŋŋi baarı dı, “Wa, n Yımsıten, n yı yada dı fıııŋ fı yine Nıııı Vuovarıkırı Masia wa ta bı yi Nıııı Bua, vuodieke dı bala v keŋ tıŋgbaŋka gie wo.”

Yisa die dı konna dene

28 Maata die dı bala wıaha a kpatı kvaŋ chaan, die v yiŋŋi ga a lıbıı a wa v nımbua Meri, a balı wa dı, “Dıdagııı wa bie giena ta pıasa fı wıa.”

29 Meri die dı wıına naa, die v hađı a yı lađı lađı a nııı dı v ga tuoli wo sıeŋ me.

30 Yisa die dı ye ka tıđı tıŋkpaŋka sııı, die v ye bie wo jıdıdieke Maata dı tuoline wo.

31 Die Juu vuodiekemba die dı benne tıđııı me ta yıa Meri suguru wo dı yine v hađına a yı lađı lađı a nııına wa die ba dı v kvaŋ. Die ba yile dı v gara vııııv jıđıŋ dı v kıŋ.

32 Die Meri dı tıđına jıdıdieke Yisa dı benne wo, ta ye wo wo, die v sıııı gbirıđı v nııııa ta baarı dı, “N Yımsıten, dı yı fı tıŋ bie giena n nımbua wa gie tıŋ kaan kpi.”

³³ Yisa die dɪ ye v kunnana ta Juu vuodiekemba dɪaŋ dɪ dɪna v kvaŋ a keŋ wo gbaŋ dɪ kunnana wa; die v sɔŋ dɪ chɔsɪ pam.

³⁴ Ta die pɪasɪ ba dɪ, “Sɪa nɪ gu wo?”

Die ba yɪŋɪ a balɪ wa dɪ, “Tɪ Yɔmɔtɪeŋ, keŋ a ye mi.”

³⁵ Yisa die dɪ kɔŋ.

³⁶ Die wɪa Juu vuosisi dɪ baarɪ dɪ, “Nɪ ye v faasɪna a cho Lazurusi dene.”

³⁷ Ama batan dɪaŋ dɪ baarɪ dɪ, “Daa v yuorine daa yɪ wa ninehe? V tɪŋ kaan bɪagɪ a kagɪ aŋ Lazurusi da kpi?”

Yisa die dɪ svɔrɪna Lazurusi a nyɪŋ kuŋ me dene

³⁸ Yisa sɔŋ die dɪ faasɪ a chɔsɪ, ta v ga vɔrɪkɔ jigɪŋ. Die ka yiwo tan lɔgɪŋ vɔrɪŋ ba nagɪ tan a ligi ka nɔaŋ.

³⁹ Yisa die dɪ baarɪ dɪ, “Nɪ nagɪ tantɪ a nyɪŋ vɔrɪkɔ ma.”

Maata, vuodieke dɪ kpine wo taa wa dɪ baarɪ dɪ, “N Yɔmɔtɪeŋ, v nan dɪ nyɔsɔgɪ dama tɪ gune wo daraa anɪsa wɔnna.”

⁴⁰ Womi Yisa dɪ balɪ a yɪ wa dɪ, “N ka balɪ fɔ dɪ dɪ yɪ fɔ yɪ yada nan ye Nɪmɪŋ dɪ yalla hagɪrɪŋ dene?”

⁴¹ Die wɪa die ba nagɪ tantɪ a nyɪŋ vɔrɪkɔ nɔaŋ, Yisa die dɪ daansɪ ŋmɪŋsikpeŋ ta baarɪ dɪ, “N Chua Nɪmɪŋ, n waasa fɔ dɪ fɔ wɔnna n jɔsɔŋ.

⁴² N sɪba a baarɪ saŋa mana tuose n jɔsɔŋ mɪŋ, ama n bala naa vuosi gie wɪa, amɔ ba nan yɪ yada dɪ fɔ tɔnna mɪŋ.”

⁴³ Die v balla naa a kpatɪ wa, die v wa aŋaŋ lɔlɔkpɪŋ dɪ, “Lazurusi, keŋ nyɪŋ!”

44 Womi Lazirusi die dı kenj nyıj, logiti die dı veli v nuusi anaj v nagıst ta garıbnj die dı bobı v nine. Yisa die dı balı a yı ba dı, “Nı forisi gatıtı ta vaa v ga.”

*Die ba sanna dı ba kuv Yisa dene
(Mat. 26.1-5; Maki 14.1, 2; Luki 22.1, 2)*

45 Die vuodiekemba dı kenne dı ba waast Meri wa pam die dı ye wudieke Yisa dı yine wo ta yi wo yada.

46 Ama ba batanj die dı yinjı ga Farasisi vuosisi jiginj a balı ba wudieke Yisa dı yine.

47 Die wıa Farasisi vuosisi anaj kıkabıtıba nyıjkoraha anaj tıka nyıjkoraha die dı lagıj tanj a baarı dı, “Bıa tı nan yi? Nı ye mamachi tıj dieke daa wa gie dı tınnana.

48 Dıı yi tı va wa v tıma a gara, vuonj mana nan kenj yi wo yada ta Romani nyıjkoraha nan kenj a chıstı tı Nmıj jıamıj juokpenkpuıku anaj tıjgbanjka gie mana.”

49 Die ba wınyı saanj dı dine Kayafasi ta v yi ba kıkabıtıba jakıstıj bini mi die dı baarı dı, “Nıııj nı ka sıba wııj!

50 Nı ka sıba a baarı dı kpuı dı vuobalıııj tuo vuosi gie mana kınj a kpi a tıanj tıjgbanjka gie vuosi mana dı baanj kpi?”

51 Die v ka balı naa anaj v gbanj gbanj v yıanj, ama die v yine kıkabıtıba jakıstııı bini mi wo, die v bıga bala mıj dı Yisa baa v tuo wo Juu vuosi kınj a kpi,

52 daa ba nyıına ma, ama ka baa ka yaa wa Nmıj ballı diekemba dı jaasına tıjgbanjka gie mana ma wa a kenj lagıstı tanj a yi be jabalıııj.

⁵³ Die wɔa a nyɩɩ daari mi yaa gamma die Juu vuosisi dɩ saŋ dɩ ba kuv Yisa.

⁵⁴ Die wɔa Yisa die ka bi dɩ dia yaalɩ ma Judia tɩŋgbaŋ ma, ta die nyɩɩ mi a ga tɩŋ kaani dɩ gbigine hagɩyeŋ ba wasa ka Efarimi, ta die bie mi aŋaŋ v kvaŋandɩsɩɩba.

⁵⁵ Die Juu vuosi dɔɔga dieke ba wasɩnana gasɩtɩaŋku dɩ gbigi, die vuosi pam die dɩ nyɩɩ tɩgɩsɩ tɩgɩsɩ a jɔali ga Jerusalemi dɩ ba wɔnsɩ ba gbaŋ ta dɔɔgaka ye tɔgɩ.

⁵⁶ Die vuosisi die dɩ lagɩna Nɩmɩŋ jɩamɩŋ juokpenkpɩku ma wa, die ba dɩ dia yaala Yisa ta pɩasa taŋ dɩ, “Bɩa nɩ yile? U ka baa v ken dɔɔgaka yaa?”

⁵⁷ Ama kɩkaabitɩba nyɩɩkɩraha aŋaŋ Farasisi vuosisi die wɔŋ yɩ wa nɔaŋ dɩ vuodieke dɩ ken ye jigidieke Yisa dɩ benne v ken a yɩ ba doose amɔ ba nan yigi wo.

12

Meri die dɩ sitine tulaari a yi Yisa nagɩsɩ ma dene

(Mat. 26.6-13; Maki 14.3-9)

¹ Die daraa ayɔaba die dɩ tɩala dɩ gasɩtɩaŋku dɔɔgaka tɔgɩ wa, Yisa die dɩ ga Betani jigidieke Lazurusi die dɩ benne wo, vuodieke Yisa dɩ sɔgɩna a nyɩɩ kumbu me wo.

² Mi die ba digi nyindiike a yɩ wa, die Maata dɩ sunŋi a tɩa nyindiikehe, Lazurusi die yiwo vuodiekemba dɩ dinene aŋaŋ Yisa wa wɔnyɩ.

³ Womi Meri die dɩ nagɩ kolɩba aŋaŋ tulaari dieke ligire dɩ faasɩna a tɔa a sitibu a yi Yisa

nagıstı ma, ta nagı v sikpen zoosi a chıtı bı, ta tulaaribu nyuugin dı suuli tigiri mana.

⁴ Die Yisa kvañandıstıba wonyı ba wasınana Judasi Asikaroti, vuodieke die dı bala v ken posi Yisa chıaka die dı baarı dı,

⁵ “Bıa wıa ba ka nagı tulaaribu a daa salnyıala* kóbıstı-taa ta nagı ligirebu a yı zoolntielıñ?”

⁶ Die v ka balı naa v бага dı benne zoolntielıñ ma wıa, ama die v yine gaarv wıa. Die v pıglına ba ligire bulıgıñ ta die gaara.

⁷ Ama Yisa die dı baarı dı, “Nı vaa Meri somm! U yiwo naa a gbarı n guule daraañ.

⁸ Nınyıñ nı anañ zoolntielıñ nan dı beri sanña mana, ama manıñ nıñ n kaañ dı beri anañ nı sanña mana.”

Die ba sanna dı ba kvı Lazurusi dene

⁹ Die vuosi pam die dı wıñ dı Yisa ken Betani ma, die wıa die ba ga mi. Die ba ka ga mi Yisa nyına ma wıa, ama die ba yaala ba ye wo Lazurusi, vuodieke Yisa dı sıgırına a nyıñ kumbu me wo.

¹⁰ Naa wıa kıkabıtıba nyıñkoraha die dı san dı ba kvı Lazurusi gbañ;

¹¹ dama die Lazurusi kumbu hagıkv wıa die juu vuosi pam dı zeti ba kıkabıtıba nyıñkoraha ama ta gara Yisa jıgıñ a yie wo yada.

Yisa die dı gana a ga juu Jerusalemi dene (Mat. 21.1-11; Maki 11.1-11; Luki 19.28-40)

* **12:5** 12.5 Salnyıalıñ die yiwo damıımıñ tune.

12 Die ka tunvusa die kpikpaaku die di kenne gasitanƙu dubgaka die di won di Yisa kien wo Jerusalemi ma.

13 Die wta die ba chta vaati a nyu ga di ba tuoli wo sien a faasi nata di, “Hozaana,† Nmuj yi alibarika a yi vuodieke di kienene wonu Nmuj saan ma! Nmuj bi yi alibarika a yi Izara naan wa ma.”

14 Yisa die won vaa ba yaali wa bonin die u jwali a kali ka ma, sba di maagna die Nmuj gbanƙu ma di:

15 “Zayoni tu vuosi nu da vaa nmaamu yalla nu ye, nu naan wa kien,
ta jwali bonoli.”

16 Sanƙa mi die u kvanandu siba die ka sba wuru gie chtan; ama Nmuj die di kenne a sugru Yisa a nyu kumbu me wo die ba tinsi di Nmuj gbanƙu bal wa die yaa gamma u ma, ta bi tinsi di ba yiwo dene a yi wa.

17 Die vuodiekemba die di benne Yisa jigiri ta u wa Lazurusi a nyu voriku ma ta sugru wa a nyu kumbu me wo die di muba wudieke di yine wo.

18 Die wta kpikpaan die di nyu di ba tuoli wo sien me, dama die ba wonya mu u yine mamachika gie.

19 Die Farasisi vuosi di bala ya tan di, “Tu kaan biagi a yi wu lele. Ye, tuggbanƙa gie vuosi mana di wa mu.”

Die Giriiki vuosi batan die di yaala ba ye Yisa dene

† 12:13 12.13 Hozaana chtan yiwo “Gbatu ti a taan”.

20 Die Giriiki vuosi batan die guti wa vuodiekemba di gana Jerusalemi di ba ga jan Nmuj gasitanjku dbugaka sanja.

21 Die ba ga Filipi jigij vuodieke die di nyinna Befisada tuj, Galili tujgban ma, a balu wa di, "Jakubu, ti yaala ti ye wo Yisa muj."

22 Filipi dian di ga balu Andurusi, ba bale wo dian di ga balu Yisa.

23 Yisa di yijji balu ba di, "Sanja dieke Nmuj di bala u koti Vuota Bua wa nmujsikpen tujya muj.

24 Wusie man bala nu, du yi ba buru zabuj tujgban ma ka njan nyuuj muj ta zabuni kpi. Ka kuan chaan zaaha buruj a nyuj nyujnyujka pam. Ama ba ka buru zabuj ka kaan kpi, ta kaan bi a nyuj nyujnyujka. Ama ka nan yiwo zabumbaluj.

25 Vuodieke nuj mana di chone u musu nan waari ka; ama vuodieke nuj mana di kana a cho u gban gban u musu tujgbanja gie me nan daansi ye miivoli dieke di wone kpatuj.

26 Vuodieke nuj mana di yaala u tuj n tuma mu u di wa n kuan, amu u nan di bie jigidieke n benne wo. Ta n Chua Nmuj nan koti vuodieke di tunnana n tumaha nmujsikpen."

Yisa die di bala yaa gamma u kuj wia dene

27 Yisa die baari di, "Lele n suj faastu chustu muj, ta bia man baan n balu? N balu di, 'N Chua Nmuj daa vaa wahalaka gie ken n ma yaa?' Ama die wia man ken, di n ken a dii wahalaka gie.

28 N Chua N̄m̄ūn vaa fu saari ye birīn!” Womi lol̄ūn die d̄i nyūn n̄m̄ūnsikpen̄ a baari d̄i, “N saan̄ w̄ōn ye birīn m̄ūn, ta nan bi ye birīn b̄ibra.”

29 Die kp̄ikpaan̄ dieke d̄i zene mi ta w̄ōn lol̄iku, batan̄ d̄i baari d̄i, “N̄ūn nat̄na” Batan̄ d̄ian̄ d̄i, “N̄m̄ūn malaka bala w̄ia a ȳi wa.”

30 Ama Yisa die d̄i yin̄ji a bal̄i ba d̄i, “Daa n̄ w̄ia lol̄iku gie d̄i bal̄i w̄ia naa, ama d̄i yiwo n̄ w̄ia.

31 San̄ja dieke N̄m̄ūn d̄i bala v̄ dii tun̄gban̄ka vuosi sariya kenye m̄ūn, ta san̄ja dieke N̄m̄ūn d̄i bala v̄ vigi tun̄gban̄ka gie nūn̄hand̄ūs̄ūs̄ū Sitaani a taan̄ wa d̄ian̄ d̄i tuḡi.

32 Ba ken̄ k̄ōti m̄ūn n̄m̄ūnsikpen̄ san̄ja dieke, n̄ nan vaa vuota mana ken̄ n̄ jigin̄.”

33 U bal̄iku gie daḡi wa v̄ bala v̄ kpi kūn dieke.

34 Die kp̄ikpaaku d̄i yin̄ji bal̄i wa d̄i, “N̄m̄ūn gban̄ku daḡi ti d̄i N̄m̄ūn vuov̄barik̄iri Masia wa baa v̄ bemme m̄ūn yaa gamma haahuu. Ta lala fu bala d̄i sie ba k̄ōti Vuota B̄ua wa n̄m̄ūnsikpen̄? M̄ūn̄a yine Vuota B̄ua wa gie?”

35 Yisa die d̄i yin̄ji bal̄i ba d̄i, “Chaan̄ku nan d̄i bie n̄ jigin̄ san̄ja b̄ita. Die w̄ia n̄ ch̄umma ka ma ka yene bie n̄ jigiri am̄ū lum̄ūn kaan̄ ken̄ ligi n̄, dama vuodieke d̄i ch̄onnana lum̄ūn ma ka s̄iba jigidieke v̄ ganana.

36 Die w̄ia n̄ yi vuodieke d̄i ȳnana chaan̄ku yada v̄ yene a bie n̄ jigin̄ naa, ta n̄ nan yi vuodiekemba d̄i benne chaan̄ku ma.”

Juu vuosi die d̄i kana ka yi Yisa yada dene

Die Yisa die d̄i bala naa a kpat̄i k̄van̄ chaan̄ die v̄ nyūn kp̄ikpaaku jigin̄ a ga lob̄ūri.

37 Anan die v tunna mamachi tunkpumaha ba jigiri mana yori, die ba ka yi wo yada.

38 Naa die di vaa wudieke Nmun naazva Azaya di bala wa di ken yi wusie, die v baari di:

“Ti Yomotien, minia tuone ti waha?”

Ta minia ti Yomotien di yori v hagaribu a dagi?”

39 Die vuosisi mi die ka biagi yi Yisa yada dama Nmun naazva Azaya gban die bi baari di:

40 “Nmun vaa ba yun mun,

ta ligi ba sunanyile,

amu ba nine kaan di yese,

ta ba kaan di siba waha chiasa,

ta yinji ken manun Nmun n jigin

an n gbaan ba.”

41 Azaya die balu wa naa, dama die v won ye wo Yisa chaankpenkpuun ta die balu yaa gamma v ma.

42 Die sanika mi die Juu vuosi nyunkoraha pam gban die yi Yisa yada mun; ama die ba chiga Farasisi vuosi nmaamun ta die ka bala yaalin ma amu ba kaan yagi ba nyun ba Nmun jamun juoku me.

43 Naa dagiya di Juu vuosi nyunkoraha die yaala vuota burun a tanun Nmun burun.

Yisa kenye mun di v gbatu tngbanjka gie vuosi a taan

44 Yisa die di balu anan lolikpuun di, “Vuodieke nun mana di yine mun yada ka yi wo n nyuna ma yada, ama v yi wo vuodieke di tunna mun wa gban yada.

45 Ta vuodieke di yenene mun, yese vuodieke di tunna mun gban.

⁴⁶ Manuŋ n keŋ wo tuŋgbaŋka gie me dı n yi chaanuŋ a yı vuosi, amu vuodieke mana dı yine muŋ yada kaan wıarı a bie lu muŋ ma.

⁴⁷ Vuodieke nuŋ mana diaŋ dı wonna n wıaha ta ka dı ha, daa manuŋ n bala n dii u sariya, dama n ka keŋ tuŋgbaŋka gie me dı n dii vuosi sariya, ama n kenye muŋ dı n gbatı ba a taan.

⁴⁸ Ta vuodieke dı zetine muŋ ta ka tuo n wıaha, sariya diiru benne a baa u keŋ dii wo u sariya; wudieke n balla wa bala a keŋ dii u sariya duŋa kpatuŋ daraan.

⁴⁹ Wudieke n balala ka nyuŋ n jigin, ama n bala wudieke n Chua Nmuŋ, vuodieke dı tunna muŋ wa dı bala dı n balı.

⁵⁰ Ta n siba a baarı u wıaha ya vuosi miivoli dieke dı wone kpatuŋ. Wudieke n bala naa, hanuŋ n Chua Nmuŋ dı balı dı n balı.”

13

Yisa die dı nitina u kvanandusuriba naatala dene

¹ Saŋa dieke die gasıtanıku duugaka die dı yene ka piiliye wo, ama Yisa die dı siba a baarı dı u saŋa tuŋya muŋ, dı u nyuŋ tuŋgbaŋka gie me a yinji ga u Chooŋ jigin. Ta die cho u gban gban u kvanandusuriba die dı benne tuŋgbaŋka gie me, ta die yaala u dagı ba u faasına cho be die.

² Saŋka mi wonuŋ aŋaŋ u kvanandusuriba die die nyindiike; Sitaani die dı wouŋ wolin a yi Judasi Asikaroti vuodieke dı yine Simoni bua wa dı yile dı u posi Yisa chıan.

³ Ama Yisa nuŋ die sɪba a baari ɔ Chooŋ Nɔmuŋ nagɪ wa jaan mana a yi ɔ nuusi me muŋ, ta bi sɪba a baari dɪ ɔ nyuŋ wa ɔ Chooŋ Nɔmuŋ jigɪŋ muŋ, ta nan yinŋi ga ɔ jigɪŋ.

⁴ Die wɪa die ɔ hagɪ nyindiikehe me, ta wuri ɔ jayeekiŋ a dɔaŋ, ta nagɪ budɔba a bobɪ ɔ chiŋa ma.

⁵ Ka kɔaŋ chaan die ɔ siti nyaan a yi tasuŋ ma ta piili a nɪta ɔ kɔaŋandɪsɪrɪba naatala ta die naga budɔbɪka dɪ benne ɔ chiaka ma wa a bilige ba naatalaha.

⁶ Ta die keŋ tɔgɪ Simoni Piita jigɪŋ, Piita die dɪ piasi wa dɪ, “N Yɔmɔtiŋ, yaala fu nuɪɪ wa n naatala muŋ?”

⁷ Yisa die dɪ yinŋi a balɪ wa dɪ, “Lele nuŋ, kaan dɪ sɪba wudieke n yinene wo chiŋa, ama ka kɔaŋ chaan nan dɪ sɪba.”

⁸ Womi Piita dɪ balɪ wa dɪ, “Manuŋ nuŋ kaan nuɪɪ n naatala naada.”

Yisa dɪ balɪ wa dɪ, “Dɪ yi maŋ ka nuɪɪ fu naatala kaan bi yi n kɔaŋandɪsɪrɪbɪ.”

⁹ Die wɪa Simoni Piita die dɪ balɪ wa dɪ, “N Yɔmɔtiŋ, die nuŋ da keŋ a nuɪɪ n naatala nyɪna ma, ama nuɪɪ n nuusi aŋaŋ n sikpeŋ a gɔɪɪ.”

¹⁰ Yisa die dɪ balɪ wa dɪ, “Vuodieke nuŋ dɪ wone a sɪɪ nyaan, die vuoke bi wo dɪgɪɪɪ. Die wɪa ka ka yi talasi dɪ ɔ bi sɪɪ, sie ɔ nuɪɪ ɔ naatala nyɪna ma. Nɪ mana bi wo dɪgɪɪɪ, ntaala vuobalɪmuŋ nyɪna ma yalla dɪgɪɪɪ.”

¹¹ Yisa die wɔŋ sɪba vuodieke dɪ bala ɔ posi ɔ chiŋa muŋ. Die wɪa die ɔ baari dɪ, “Vuobalɪmuŋ nyɪna yalla dɪgɪɪɪ.”

12 Yisa die dı ntına ba naatala ha a kpatı wa, v bı nagı v jayeekin a yeegi, ta yinji ken kalı nyindiikehe jigin, ta piası ba dı, “Nı siba wudieke n yinene a yi nı wa chıan mıj?”

13 Nı wasa mıj Dıdagırv anan nı Yomıtien, dı mv mıj dı nı wasınana mıj die, dama n sen yi mıj.

14 Manıj n yine nı Yomıtien anan nı Dıdagırv ta nıtı nı naatalaha gie, nı gban nı mv nı nıtıma tan naatala.

15 Manıj n yi a dagı nı mıj dı nı yime siba n yine a yi nı dene wo.

16 Wusie manıj bala nı, yomv wori a tıan v tien ta tıntıntv dıan dı wori a tıan vuodieke dı tunna wa wa.

17 Lele nı siba wusieke gie, nı nan dı yaa svgtıalın pam dı yi nı yie he.

Yisa die dı bala v chıan posıku wıa dene

(Mat. 26.20-25; Maki 14.17-21; Luki 22.21-23)

18 “N ka bala yaa gamma nı mana wıa, n siba nıınıj vuodieke n vvarına mıj. Sie wudieke dı maagına Nmıj gbanıv ma ken yi wusie. Dı maagıya mıj dı, ‘Vuodieke dı dinene nyindiike anan mıj wa yınje a tuole mıj mıj.’

19 N bala nı wırvı gie ta ka wa ken yi, amv ka ken yi nı nan yi yada dı n yiwo vuodieke n yine.

20 “Wusie manıj bala nı, vuodieke nıj mana dı tuone vuodieke nıj mana n tunna wa tuo wo n gban, ta vuodieke nıj mana dı tuone mıj, tuo wo vuodieke dı tuna mıj wa mıj.”

21 Die Yisa dı bala wırvı gie kvanıj chaan, die v svıj dı chıvsvı pam, die v balı yuori be dı, “Wusie manıj bala nı, nı wırvı bala v posi n chıan.”

22 U kwanandusuriba die di yinji daansa tanj ta ka siba vuodieke v daginana wa.

23 Die v kwanandusuriba wonyi die v faasina cho die di kali a gbigi wo.

24 Die Simoni Piita die di kamisi wa a balu wa di, "Piasu wa ye vuodieke v daginana."

25 Die v kwanandusuri wa mi die di vusi a gbigi Yisa a piasu wa di, "N Yomutien, muna wonde?"

26 Yisa die di yinji balu wa di, "Man ken nagi paanuku a sugi jutu ma a nagi yi vuodieke wo, wonu vuoke mi wonde." Die wia v nagi paanuku a sugi jututu a nagi yi Judasi vuodieke die di yine Simoni Asikaroti bua wa.

27 Die Judasi die di dene tuo paanuku a kpati, Sitaani die di juu wo. Womi Yisa di balu wa di, "Yi lagu lagu a yi wudieke fu bala fu yi wo."

28 Ama ba wonyi die ka siba wudieke Yisa di bala a yi wa wa chian.

29 Die Judasi di pogunana ba ligire buloguru wia die ba batan di yile di Yisa balu wa mun di v ga daa jadieke ba bala ba nagi dii gasitanuku dbugaka yaa v ga nagi ligire a yi zoolntielibe.

30 Judasi die di dene tuo paanuku die v nyu bunyi. Die di yiwo yun.

Mirhaalku wia

31 Judasi die di gana kwan chaan, Yisa die di baaru di, "Lele gie, manu Vuota Bua wa nan ye buru, ta n ma Nmun di nan ye buru.

32 Du yi Nmun di ye buru n ma, die nu di kaan yuasi v nan vaa manu Vuota Bua gban ye buru v ma.

33 N balli, n kaan bi bie nu jigin a yuasi. Nu nan di dia a yaala mun, ama lele n bala nu wudieke

n bala a yi Juu vuosisi nyɛŋkoraha dɛ, ‘Nɛ kaanɛ bɛagɛ a ga jigidieke n ganana wa.’

³⁴ Ta lele, n wa yɛa nɛ wa mɛrɛhaalɛ: nɛ chome tanɛ. N chone nɛ dene wo nɛ mɛ nɛ chome tanɛ dene.

³⁵ Dɛ yi nɛ yaa choti aɲanɛ tanɛ, die nɛ vuonɛ mana nan dɛ sɛba dɛ nɛ yiwo n kɛaɲandɛsɛrɛɲɛ.”

Yisa die dɛ bala dɛ Piita nan chiisi dɛ v ka sɛba wa dene

(Mat. 26.31-35; Maki 14.27-31; Luki 22.31-34)

³⁶ Simoni Piita die dɛ pɛasɛ wa dɛ, “N Yɔmɔtɛɲ, sɛa fɛ gara?”

Yisa die dɛ yɛɲɛi a balɛ wa dɛ, “Lele jigidieke n ganana wa kaanɛ bɛagɛ dɛ n kɛaɲ ama kɛaɲ chaanɛ nan keɲ.”

³⁷ Piita die dɛ bɛ pɛasɛ wa dɛ, “N Yɔmɔtɛɲ, bɛa wɛa maɲ kaanɛ bɛagɛ dɛ fɛ kɛaɲ lele? Manɛɲ n yi siri dɛ n zie fɛ naɲ ma a kpi.”

³⁸ Yisa die dɛ bɛ pɛasɛ wa dɛ, “Fɔnɛɲ seɲ yi siri mɛɲ dɛ fɛ zie n naɲ ma a kpi? Wusie maɲ bala fɛ, kparaanɛ nan keɲ baa ka kɔmma ta chiisi wo butaa dɛ ka sɛba mɛɲ.”

14

Yisa yine sieku a gara v Chɔɔɲ wa jigɛɲ

¹ Yisa die dɛ balɛ a yi v kɛaɲandɛsɛrɛɲɛba dɛ, “Nɛ da vaa nɛ sɛgɛtɛ chɔɔsɛ. Nɛ yi Nɛmɛɲ yada ta bɛ yi n gbaɲ yada.

² Juone pam bie n Chɔa Nɛmɛɲ tigiɲ me ta maɲ gara dɛ n wɔnsɛ a yi nɛ. Dɛ tɛɲ ka yi wusie n tɛɲ kaanɛ balɛ nɛ.

³ Man̄ keŋ ga a wons� a kpatɪ kvaŋ chaan̄, n nan viiri keŋ a nagɪ nɪ a ga jigidieke n benne wo, amɔ nɪ nan dɪ bie jigidieke n benne wo.

⁴ Nɪ sɪba sie dieke dɪ ganana jigidieke n ganana wa.”

⁵ Tomasi die dɪ pɪasɪ wa dɪ, “N Yɔmɔtien̄, tɪ ka sɪba jigidieke fɔ ganana wa, die wɪa lalɪ tɪ baa tɪ yɪ a ye sieku a ga mi?”

⁶ Yisa dɪ yin̄ŋi a balɪ wa dɪ, “Man̄ŋ n yine sieku an̄an̄ wusieke an̄an̄ miivoli. Vuon̄ wori a baan̄ bɪagɪ keŋ n Chɔa N̄m̄ŋ jigin̄ ntaala ɔ daagɪ n ma.

⁷ Dɪ yɪ nɪ tɪŋ sɪba m̄ŋ, nɪ tɪŋ nan dɪ sɪba n Chɔa wa gban̄. Ama a nyɪŋ jinne yaa gamma nɪ sɪba wa ta ye wo m̄ŋ.”

⁸ Filipi die dɪ balɪ wa dɪ, “N Yɔmɔtien̄, wudieke tɪ yaala wonna, dagɪ tɪ fɔ Chɔa wa.”

⁹ Yisa dɪ yin̄ŋi balɪ wa dɪ, “Filipi, n bie nɪ jigin̄ a yɔasɪ m̄ŋ, ama fɔ ka sɪba m̄ŋ? Vuodieke n̄ŋ mana dɪ yene m̄ŋ ye n Chɔa wa m̄ŋ. Bɪa wɪa fɔ baarɪ dɪ, ‘Dagɪ tɪ fɔ Chɔa wa’?

¹⁰ Filipi, ka yɪ yada dɪ n bie wo n Chɔa wa ma, ta n Chɔa dɪ bie n ma.” Yisa die dɪ balɪ a yɪ ɔ kvaŋandɪsɪrɪba dɪ, “Wudiekemba n bala nɪ wa ka nyɪŋ n jigin̄, ama a nyɪŋ wa n Chɔa N̄m̄ŋ jigin̄. Wɔn̄ŋ ɔ benne n ma man̄ tɔma tɔmaha gie.

¹¹ Die wɪa, nɪ yɪ m̄ŋ yada dɪ n bie wo n Chɔa N̄m̄ŋ ma, ta n Chɔa N̄m̄ŋ dɪan̄ dɪ bie n ma. Dɪ daa die, ama nɪ yɪ m̄ŋ yada mamachi tɔŋ diekemba n tɔnnana wa wɪa.

¹² Wusie man̄ bala nɪ, vuodieke mana dɪ yine m̄ŋ yada nan tɔŋ tɔŋ diekemba n tɔnnana wa,

ta v tuoma gban nan tian n tuomaha, dama n gara n Chua Nmun jigin mun.

13 Ta n nan yi wudieke mana ni jussina a yaala n saan ma, amu wunu Nmun nan ye biru n wa.

14 Du yi ni jussu mun jadieke mana n saan ma, n nan yi ni.

Nmun Halikasika kenne wa

15 “Du yi ni cho mun, ni nan di di n muraha,

16 ta n nan jussu n Chua Nmun an v yi ni Halikasika an v sunjime ni ta bemme ni jigin sanja mana.

17 Halikasika nan dagu ni wudieke di yine wusie. Tungbanka gie vuosi kaan biagu a tuo Halikasika dama ba ka yese wo yaa a siba wa. Ama nuni nu, ni siba Halikasika vuodieke di benne ni jigin ta nan di bie ni jigin yaa gamma haahu wo.

18 “Man ken ga n kaan vaa ni siba bikpiisi. N nan viiri a ken ni jigin.

19 Di kaan yasu tungbanka gie vuosi kaan bi ye mun bira, ama nuni ni nan ye mun. Dama n nan di beri n misi ma; die wa ni gban ni nan di bie ni misi ma.

20 Man ken yinji a ken n misi ma, ni nan di siba di n bie wo n Chua wa ma, ta ni dian ni bie n ma siba n benne ni ma dene wo.

21 “Vuodiekemba di tuosinene n muraha ta di ha banu ba yine vuodiekemba di chone mun; ta n Chua nan di cho be, ta n gban n nan di cho be ta yuori a dagu ba vuodieke n yine.”

22 Judasi (vuoke gie ka yi Judasi Asikaroti wa) di piastu wa di, “N Yomuten, bia yine fu bala di

nan yuori fu gbanj a dagi ti, ama kaanj yuori fu gbanj a dagi tɔngbanjka gie vuosi?”

23 Yisa die di yinji a bali wa di, “Vuodieke nuɔ mana di chone muɔ nan di du n dagiku. Ta n Chua Nmuɔ nan di cho wo, ta manuj ananj n Chua nan keɔ u jiginj a bemme ananj wa.

24 Ama vuodieke nuɔ mana di kana ka cho muɔ ka du n dagiku. Wudiekemba nu wɔnna wa ka nyuj wa n gbanj gbanj n jiginj, ama a nyuj wa n Chua Nmuɔ vuodieke di tunna muɔ wa jiginj.

25 “N bala waha gie mana a yia nu n yene bie nu jiginj naa.

26 Ama Susunjiuru, Nmuɔ Halikasika vuodieke n Chua Nmuɔ di bala u tuɔ n saanj ma wa, nan dagi nu jaanj mana ta vaa nu tɔnsi wudiekemba mana n bala nu wa.

27 “Sugidbaguj manj yia nu daa sugidbagi dieke di yine siba tɔngbanjka gie sugidbaguj. Die wia, nu daa vaa jaanj mugisi nu yaa nmaamuɔ yalla nu.

28 Nu wɔɔj a wɔɔj n bala nu di ‘N gara muɔ ama n nan viiri keɔ nu jiginj.’ Du yi nu seɔ cho muɔ, nu nan di yaa sugifialuj di n yinji gara n Chua Nmuɔ jiginj, dama u tɔanj muɔ muɔ.

29 N bala nu waha gie lele ta a wa yi, amɔ a keɔ yi, nu nan yi yada.

30 N kaanj bali ananj nu a yɔasi, dama tɔngbanjka gie naanj Sitaani kienj muɔ, ama u wo n haguɔɔj,

31 ama n yaala tɔngbanjka gie vuosi summa di n cho n Chua Nmuɔ ananj wusie; die wia manj yie jaanj mana siba u dagina muɔ dene wo.

“Nu vaa ti gamma.”

15

Tu dieke di nyinnana nyinyiŋka aŋaŋ ka nagisi nandagŋ

¹ Ka kɔaŋ chaŋ Yisa die di balɩ a yi ɔ kɔaŋandɩsirɩba di, “Manɩŋ n yine tu dieke di nyinnana nyinyiŋka wusie, ta n Chɔa Nɩmɩŋ di yi ka wɔnwɔnsɩrɩ.

² Naŋ dieke mana di kana ka nyɩ nyinyiŋka ɔ chiaka taana miŋ; ama ta wɔnsa naŋ dieke di nyinnana nyinyiŋkaha amɔ a nan di vɩna a nyɩ nyinyiŋka pam.

³ Lele niɩŋ ni yiwo vuovɩna wudiekemba n balla a yi ni wa wɩa.

⁴ Ni wɩari a bemme aŋaŋ miŋ ta n gbaŋ n nan wɩari a beri aŋaŋ ni. Tuŋ naŋ ka biagi nyinna nyinyiŋka ka gbaŋ; ntaala ka taasɩ aŋaŋ tɩka. Die gbaŋ gbaŋ di sɩ, ni kaŋ biagi a nyɩ nyinyiŋka ntaala ni wɩari n ma.

⁵ “Manɩŋ n yine nyinyiŋka tɩka ta ni yi ka nagisi. Vuodieke niŋ mana di wɩarɩna n ma, ta n diaŋ maŋ bie ɔ ma, nan nyɩ nyinyiŋka pam, dama maŋ ka gɔti ni ma ni kaŋ biagi yi wɩŋ.

⁶ Vuodieke niŋ mana di kana ka wɩari a bie n ma ba nan chia wa a taŋ. U nan di sɩ sɩba naakɔɔka ba lagisɩna a juu bolin.

⁷ Du yi ni wɩari n ma, ta n wɩaha di wɩari ni ma, die niŋ ni juɔsi Nɩmɩŋ jadieke ni yaalala ni nan ye.

⁸ Du yi ni nyinna nyinyiŋka vɩna pam, hanɩŋ a bala a dagɩ di ni seŋ yiwo n kɔaŋandɩsirɩba aŋaŋ wusie, ta n Chɔa Nɩmɩŋ nan ye birɩŋ.

9 “N cho ni siba n Chua N̄m̄ūj̄ d̄i chone m̄ūj̄ dene wo; ni w̄iari n ma āj̄ n choti bemme ni ma.

10 Du yi ni tuo n n̄vari, ni nan w̄iari n chome me siba n tuone n Chua N̄m̄ūj̄ n̄vari ta w̄iari v̄ chome me dene wo.

11 “N bala naa a yia ni d̄i s̄oḡf̄al̄i dieke n yalla wa chanchāj̄ nan d̄i bie ni ma, am̄ū ni nan suuli āj̄āj̄ s̄oḡf̄al̄i.

12 N m̄ira w̄onna; ni chome tāj̄ siba n chone ni dene wo.

13 Chotikpen̄kp̄ūj̄ b̄i wori a t̄iāj̄ vuoj̄ d̄i tuone v̄ z̄val̄i k̄ūj̄ a k̄pi.

14 “Du yi ni yi wudieke n daḡna ni, ni yiwo n z̄val̄i.

15 N ka b̄i wasa ni n t̄ont̄ont̄i b̄ibra dama t̄ont̄ont̄u ka siba wudieke v̄ jak̄ūj̄ d̄i yilinene. Ama n wasa ni n z̄val̄i dama n bal̄i ni wudieke mana n w̄onna a nȳūj̄ n Chua N̄m̄ūj̄ j̄iḡīj̄ m̄ūj̄.

16 Nīūj̄ daa ni v̄ar̄ina m̄ūj̄, ama n v̄ar̄ina ni a yi ni t̄uma d̄i ni ga nȳūj̄ nȳūj̄nȳka pam, ta nȳūj̄nȳka mi yi nȳindieke d̄i bāāj̄ d̄i beri haahuu. Ta n Chua N̄m̄ūj̄ nan yi ni jadieke mana ni j̄us̄unana yaala n sāāj̄ ma.

17 N m̄ira w̄onna māj̄ yia ni; ni chome tāj̄.

T̄īnḡbān̄ka gie vuosi d̄i balla ba haa ni w̄ia

18 “Du yi t̄īnḡbān̄ka vuosi d̄i haa ni, ni t̄un̄si d̄i die ba wolīj̄ haa m̄ūj̄ m̄ūj̄.

19 Du yi ni t̄īj̄ yi t̄īnḡbān̄ka gie vuosi, t̄īnḡbān̄ka gie vuosi t̄īj̄ nan d̄i cho ni siba ba chone ba ḡbāj̄ dene wo. Ama n v̄ari ni m̄ūj̄ a nȳūj̄ t̄īnḡbān̄ka ma ta ni ka yi ka s̄ūt̄i; die w̄ia t̄īnḡbān̄ka gie vuosi d̄i haa ni wa.

20 Nɪ tɪnsɪ wudieke n bala nɪ wa dɪ, ‘Yɔmɔ wori a tɪaŋ ɔ tienj.’ Dɪ yi die ba mugisi mɪŋ, ba nan mugisi nɪ gbaŋ; ta dɪ yi die ba tuo n dagɪkɔ ba nan tuo nɪ gbaŋ nɪ dagɪkɔ.

21 Ba nan seŋ a mugisi nɪ dama nɪ yine n sɪtɪ wɪa, dama ba ka sɪba Nɪmɪŋ, vuodieke dɪ tɔnna mɪŋ wa.

22 “Die maŋ tɪŋ ka keŋye a balɪ wɪa a yɪ ba, die ba tɪŋ kaaŋ dɪ yaa bɪaŋ mana. Ama lele n kenne a balɪ wɪa a yɪ ba naa, sienj bɪ wori ba baan nan bɪagɪ a lɔbɪrɪ ba tɔmbɪatɪ.

23 Vuodieke nɪŋ dɪ hana mɪŋ haa wa n Chɔa wa gbaŋ.

24 Maŋ tɪŋ ka yi tɔnkpɔma dieke vuon dɪ yene ka yiye ba jigɪŋ, ba tɪŋ kaan dɪ yaa bɪaŋ. Ama lele ba yeye mɪŋ ta ye haa manɪŋ anan n Chɔa Nɪmɪŋ.

25 Naa yiye mɪŋ dɪ ka vaa wudieke dɪ maagɪna ba mɪraha ma wa keŋ yi wusie, die ba maagɪya dɪ, ‘Ba haa mɪŋ wa yɔrɪ’.

26 “N nan tɔŋ Susunɠɪru nɪ jigɪŋ, vuodieke dɪ yine Nɪmɪŋ Halɪkasɪka ta daga wusie dagɪkɔ. U nan nyɪŋ n Chɔa Nɪmɪŋ jigɪŋ a keŋ nɪ jigɪŋ, ta balɪ wɪa yaa gamma n ma.

27 Ta nɪ gbaŋ nɪ nan balɪ wɪa yaa gamma n ma, dama nɪ bie wo n jigɪŋ a nyɪŋ sanɠa dieke n piiline n tɔmaha mɪŋ.

16

1 “N bala nɪ naa, amɔ nɪ kaan keŋ zeti n dɪsɪŋ.

2 Ba nan keŋ yagɪ nɪ a nyɪŋ ba Nɪmɪŋ jɪamɪŋ juone me. Ta sanɠa nan keŋ ta vuodieke dɪ keŋ

a kuu nu u tien nan di yile di u toma die a ya Nmuj.

³ Ba nan ken yi waha gie mana dama ba ka siba n Chua Nmuj yaa manuj.

⁴ Ama n bala nu naa amu sanja di ken tugi di ba yi waha gie, nu nan tunsu di n won balt nu muj.

Yaa gamma Nmuj Halikasika tuma wia

“Die n ka balt nu waha gie piiliku me, dama die n bie wo nu jigij muj.

⁵ Ama lele nu n yinji a gara n Chua, vuodieke di tunna muj wa jigij. Ama nu wonyi ka piasa muj jigidieke n ganana.

⁶ Ama lele n bala nu waha gie wo, nu yaa sugichusuj pam.

⁷ Wusie man bala nu, di vuna a yi nu di n ga, dama du yi man ka gaya, Susunjiru wo kaan ken nu jigij. Ama man ga n nan tun wa nu jigij.

⁸ “U ken ken sanja dieke wo, u nan dagi tungbanja gie vuosi wusie yaa gamma bian ma. Ta bi dagi ba wusie yaa gamma Nmujchigila anan wusie yaa gamma Nmuj saruya diile.

⁹ U nan dagi ba di ba yaa bian ba kana ka yi muj yadaka wia.

¹⁰ A bi guti, u nan dagi ba Nmujchigila di sina die, dama n gara n Chua Nmuj jigij, ta nu kaan bi ye muj bibra.

¹¹ A bi dagi ba yaa gamma Nmuj saruya diile, dama Nmuj won dii tungbanja gie naan wa Sitaani saruya ta chusui wa muj.

¹² “N yaa wia pam di n balt nu, ama lele a nan di dala pam di nu pogu.

13 Ama N̄m̄iṅ Halikasika vuodieke d̄i daginana wusieke d̄i ken̄ ken̄, ʋ nan dagi n̄i wusie mana. U kaan̄ d̄i bala an̄an̄ ʋ gban̄ gban̄ yiko, ama ʋ nan d̄i bala wudiekemba ʋ wɔnnana a nyinna N̄m̄iṅ jigin̄, ta bal̄i n̄i wudiekemba d̄i bala a ken̄ a yi.

14 U nan vaa n̄ ye birin̄, dama ʋ nan naḡi wa n̄ w̄ia a bal̄i a yi n̄i.

15 Jadieke mana n̄ Ch̄va d̄i s̄ina yiwo n̄ s̄uti, die w̄ia man̄ baari N̄m̄iṅ Halikasika nan d̄i naga n̄ w̄ia a daga n̄i.

Yaa gamma s̄ugich̄us̄in̄ an̄an̄ s̄ugifal̄in̄ w̄ia

16 “Du yi s̄vaa n̄i kaan̄ ye m̄iṅ, ta d̄i bi yi s̄vaa n̄i nan ye m̄iṅ.”

17 Die ʋ k̄van̄and̄us̄ur̄iba die d̄i p̄asa tan̄ d̄i, “W̄uri gie ch̄ian̄? U baari d̄i, ‘Du yi s̄vaa n̄i kaan̄ ye m̄iṅ, ta d̄i bi yi s̄vaa, n̄i nan ye m̄iṅ’; Ta bi baari d̄i, ‘Dama n̄ gara n̄ Ch̄va jigin̄.’

18 Die ba p̄asa tan̄ d̄i, ‘S̄vaa ka ch̄ian̄?’ T̄i ka s̄iba wudieke ʋ balala wa ch̄ian̄.”

19 Yisa die d̄i m̄iṅi d̄i ba yaala ba p̄asi wa m̄iṅ, die w̄ia die ʋ bal̄i a yi ba d̄i, “N̄ baari d̄i, ‘Du yi s̄vaa n̄i kaan̄ ye m̄iṅ, ta du bi yi s̄vaa n̄i nan ye m̄iṅ.’ W̄uri gie n̄i p̄asa tamba ta yaala n̄i s̄imma ka ch̄ian̄?”

20 Wusie man̄ bala n̄i, n̄i nan ken̄ k̄uma ta die z̄ool̄in̄ ama t̄ingban̄ka gie vuosi nan d̄i yaa s̄ugifal̄in̄; n̄i s̄ugiti nan ken̄ ch̄us̄i, ama n̄i s̄ugich̄us̄iku nan ken̄ birin̄ s̄ugifal̄in̄.

21 “Du nan d̄i s̄u s̄iba h̄oḡu d̄i n̄aana baa ʋ m̄uri ta ʋ s̄on̄ d̄i ch̄us̄i dene wo, dama ʋ wahala san̄n̄a t̄oḡiya m̄iṅ, ama ʋ m̄uri k̄pati ʋ n̄aan̄ daan̄ m̄iṅ

υ wahala ka mun, dama υ njan yaa wa sugifalun υ muruna bua a ken tngbanaka gie me wo wia.

²² Die di su anan ni, lele ni sugiti chusuya mun, ama n nan bi ye ni bura ta ni nan di yaa sugifalun pam, sugifali dieke vuon di kana kaan biagi a tuoke a nyun ni jigin.

²³ “Dunun daari di ken tugi, ni kaan jusi mun a yaala jaan. Wusie man bala ni, n Chua Nmun nan yi ni jadieke mana ni jusuna a yaala n saan ma.

²⁴ Ama a yaa ken tugi jinne, ni ye ka jusi a yaala jaan n saan ma. Ni jusi ta ni nan ye, amu ni nan di yaa sugifalun pam.

Yisa die di bala wudieke di bala ka ken yi wia

²⁵ “N bala ni waha gie anan nandaga, ama sanja kien n kaan bi nagi nandaga a bal yi ni ama n nan bal yuori ni yaa gamma n Chua Nmun wia.

²⁶ Sanja di ken tugi ni nan jusi n Chua n saan ma, n ka baari n nan zie ni nan ma a jusi wa.

²⁷ Dama n Chua Nmun gban cho ni mun, dama ni cho mun mun, ta yi yada di n nyun wa n Chua wa jigin.

²⁸ Wusie, die n nyun wa n Chua wa jigin ta ken sun tngbanaka gie me, ta lele n nyunna tngbanaka gie me a yinji gara υ jigin.”

²⁹ Womi υ kvanandusuba di bal wa di, “Ye, lele υ wa yuori bal ti mun ta ka naga nandaga.

³⁰ Lele ti wa siba di siba jaan mana mun, ta ka bi mu di vuon piast fu wupiasika. Lele ti yi yada mun di sen nyun wa Nmun jigin.”

³¹ Yisa die di yinji a piast ba di, “Lele ni wa yi yada mun?

³² Saɲɲa kienj, ta ka wɔɲ kenj miɲ, ta nɩ mana nan jaasi a ga nɩ tige nɩ tige ta n wɩari n nyɩna ma. Ama n kaanj seɲ a wɩari n nyɩna ma, n Chɩa Nɲmɩɲ nan dɩ bie n jiginj.

³³ N balɩ nɩ wɩaha gie amɩ nɩ nan dɩ yaa sɔgɩɔvɔagɩɲ n wɩa. Tɩɲgbanƙa gie me nɩ nan dii wahala ama nɩ dii sikiminj dama n wɔɲ nyanɲɩ tɩɲgbanƙa miɲ.”

17

Yisa die dɩ jɩvɩsɩna Nɲmɩɲ dene

¹ Yisa die dɩ bala wɩaha gie a kpatɩ wa, die ɔ daansi nɲmɩɲsikpeɲ ta baari dɩ,

“N Chɩa, saɲka tɔgɩya miɲ. Vaa manɩɲ fɩ Bɩa Dembike ye birɩɲ, amɩ n gbanj n nan vaa fɩ ye birɩɲ.

² Dama fɩ yɩna miɲ vuota mana yiko dɩ n yɩ vuodiekemba fɩ nagɩna a yɩ miɲ wa miivoli dieke dɩ wone kpatɩɲ.

³ Miivoli dieke dɩ wone kpatɩɲ yiwo dɩ vuosi sɩmma fɩnɩɲ vuodieke dɩ yine wusie Nɲmɩɲ, ta nɲmɩɲ bi wori, ta bi sɩba manɩɲ Yisa Masia, vuodieke fɩ tɔnna wa.

⁴ N vaa fɩ ye birɩɲ tɩɲgbanƙa gie me anan n kpatɩna wudiekemba mana fɩ yɩ miɲ dɩ n yɩ wo.

⁵ N Chɩa, yɩ miɲ birɩɲ fɩ nɩɲɲa lele, birɩ dieke die n yalla saɲɲa dieke die n benne fɩ jiginj ta fɩ ye ka naan dɔnɩaka gie wo.

⁶ “Vuodiekemba fɩ nagɩna a yɩ miɲ wa, n vaa ba sɩba fɩ miɲ. Die ba yiwo fɩ sɩtɩ, ta fɩ nagɩ ba a yɩ miɲ, ta ba tuo fɩ wɩaha.

⁷ Ta lele, ba sɪba dɪ jadieke mana fɔ nagɪna a yɪ mɪn wa nyɪn wa fɔ jigin.

⁸ Dama n nagɪ wa wudiekemba fɔ nagɪna a yɪ mɪn wa a yɪ ba ta ba tuohe; ba sɪba dɪ dɪ yiwo wusie dɪ n nyɪn wa fɔ jigin, ta bɪ yi yada dɪ fɔ tɔnna mɪn.

⁹ “Lele, n jɔɔsa a yɪa ba. N ka jɔɔsa a yɪa tɪngbanɔka gie vuosi mana, ama n jɔɔsa yɪa vuodiekemba fɔ nagɪna a yɪ mɪn wa, dama ba yiwo fɔ sɪtɪ.

¹⁰ Vuodiekemba mana n yalla yiwo fɔ sɪtɪ, ta vuodiekemba mana fɔ yalla dɪ yi n sɪtɪ, ta man yese birɪn ba wɪa.

¹¹ Ta lele n kien wo fɔ jigin, ta kaan bɪ a bie tɪngbanɔka gie me, ama banɪn nɪn ba bie wo tɪngbanɔka ma. N Chɔa, vuodieke dɪ yine kasɪ, mɪnɪ gbara ba anan fɔ saari hagɪrɪbɔ, saan dieke fɔ nagɪna a yɪ mɪn wa ta daa vaa wɪn yi be, amɔ ba nan yi jabalɪmɪn sɪba man anan fɔ dɪ yine jabalɪmɪn dene wo.

¹² Die n yene bie ba jigin, die n mɪnɪn gbarɪ ba mɪn anan fɔ saari hagɪrɪbɔ, saan dieke fɔ nagɪna a yɪ mɪn wa. Die n gbarɪ ba mɪn ta ba wɔnyɪ dɪ ka baya ntaala vuodieke dɪ yine Sitaani sɪtɪ wa. Naa die yiye mɪn amɔ wudieke dɪ maagɪna fɔ gbanɔkɔ ma wa nan ken a yi wusie.

¹³ Lele, n kien wo fɔ jigin ama n bala wɪaha gie n yene bie tɪngbanɔka gie me wo, amɔ ba sɔgɪtɪ nan suuli anan sɔgɪfɪalɪ dieke n yalla wa chanchaan.

¹⁴ “Die n nagɪ fɔ wɪaha a yɪ ba mɪn, ta tɪngbanɔka gie vuosi dɪ haa ba ba kana ka yi tɪngbanɔka gie sɪtɪ wa wɪa, sɪba n gban dɪ

kana ka yi tungban̄ka gie suti die wo.

15 N ka jɔɔsa fu di fu vɔari ba a nyɔn tungban̄ka gie me ama n jɔɔsa fu di fu muɔn̄ti gbari ba a nyɔn wɔbiatitien, Sitaani nuusi me.

16 N kana ka yi tungban̄ka gie suti dene wo, die gban̄ ba gban̄ di ka yi tungban̄ka suti.

17 “Fu wɔbalikaha yi wo wusie, die wɔa vaa wusieke gie sen̄ yi ba yi fu suti.

18 Die fu tunna muɔn̄ tungban̄ka gie dene wo, die man̄ tuma ba tungban̄ka gie me.

19 Ba wɔa n naga n gban̄ yɔa fu, di ba yi fu gban̄ gban̄ fu suti an̄an̄ wusie.

20 “N ka jɔɔsa a yɔa ba nyɔna ma, ama n jɔɔsa yɔa vuodiekemba di bala ba ken̄ yi muɔn̄ yada yaa gamma ba wɔbalika ma.

21 N Chua, n jɔɔsa muɔn̄ di ba mana yi jabalumuɔn̄. Vaa ba bemme ti ma sɔba fu benne n ma ta n diaɔn man̄ bie fu ma dene wo. Vaa ba yi jabalumuɔn̄ amɔ tungban̄ka gie nan yi yada di fu tunna muɔn̄.

22 Sɔgɔyɔalɔn̄ beri dieke die fu yɔna muɔn̄ wa, kan̄n̄ man̄ nagɔ yɔa ba, amɔ ba yi jabalumuɔn̄ sɔba fun̄n̄ an̄an̄ muɔn̄ di yine jabalumuɔn̄ dene wo.

23 N bie wo ba ma, ta fu diaɔn fu bie n ma, amɔ ba nan ken̄ yi jabalumuɔn̄ an̄ tungban̄ka gie vuosi sɔmma di fu tunna muɔn̄, ta fu cho be sɔba fu chone muɔn̄ dene wo.

24 “N Chua, fun̄n̄ fu nagɔna ba a yi muɔn̄, n yaala ba bemme n jigɔn̄, jigidieke n bala n bemme, amɔ ba nan ye fu kotɔna n saan̄ dene, dama wɔn̄ cho muɔn̄ muɔn̄ ta ye naan̄ tungban̄ka gie.

25 N Chua, sɔgɔɣialɔŋ tien, tungbanƙa gie vuosi ka sɔba fu, ama manɔŋ n sɔba fu miɔ, ta n kwanɔandɔsɔrɔba gie dɔ sɔba dɔ fu tɔnna miɔ.

26 N balɔ ba fu sɔna dene, ta n nan dɔ bala ba yaa gamma, amɔ choti dieke fu yalla aɔaɔ miɔ wa nan dɔ bie ba ma, ta n dɔaɔ n nan dɔ bie ba ma.”

18

Die ba yigine Yisa dene

(Mat. 26.47-56; Maki 14.43-50; Luki 22.47-53)

1 Yisa die dɔ jɔsɔna Nmiɔ jɔsɔku gie a kpɔti wa, die ɔ nyɔŋ mi aɔaɔ ɔ kwanɔandɔsɔrɔba ba ga garɔsɔ Kidironi lɔaka. Die kwan die benne mi, ta ga juu mi.

2 Die Judasi vuodieke dɔ posine Yisa chɔaka die dɔ sɔba mi dama Yisa die njaan lagɔsa mi aɔaɔ ɔ kwanɔandɔsɔrɔba.

3 Die wɔa Judasi die dɔ ga kɔaku mi aɔaɔ Romani sojasi aɔaɔ Nmiɔ jamɔŋ juokpenƙpɔku gbɔgbarɔti diekemba kɔkaabɔtɔba nyɔŋkɔraha aɔaɔ Farasisi vuosisi dɔ tɔnna. Die ba yaa wa popolisi aɔaɔ kamɔla aɔaɔ ba jubɔwagɔti.

4 Yisa die dɔ wɔŋ sɔba wudieke dɔ bala ka yi wo, die wɔa die ɔ pɔasɔ ba dɔ, “Mɔna nɔ yaala?”

5 Die ba yinɔi balɔ wa dɔ, “Yisa, vuodieke dɔ nyɔnna Nazeriti wa.” Die ɔ baarɔ dɔ, “Manɔŋ n yine wɔnɔŋ?” Die Judasi, vuoke dɔ posine ɔ chɔaka die zie wo mi aɔaɔ ba.

6 Die Yisa dɔ bala dɔ, “N yine wɔnɔŋ wa”, die ba chɔŋ a nyɔŋ kwan a nan tungbanɔ.

7 Yisa die dɔ bɔ pɔasɔ ba dɔ, “Mɔna nɔ dɔ dɔa yaala?”

Ba baari di, “Yisa, vuodieke di nyinna Nazeriti wa.”

⁸ Yisa die di baari di, “N wonj bali nu mun di n yine wonj. Du yi ni di da a yaala manj, die nj nj vaa n kwanandusuriba gie ga.”

⁹ Die v bali wa naa amv wudieke die v bala wa nan kej yi wusie, die v baari di, “N Chva, n ka vaa vuodiekemba fv nagina a yi mun wonyi di ba.”

¹⁰ Sanja mi ta Simoni Piita die di yaa jubwanj, die v vbari ka a viisi a gobi kikaabitiba jakuru yomv wonyi nuudiiginj tibunj a taan. Die yomv wa saan die yine Malikusi.

¹¹ Yisa die di bali a yi Piita di, “Nagi fv jubika a yi ka fvgokv ma. Yile mun di n ka yaala di n dii wahala dieke n Chva di nagina a zienj mun wo?”

Die ba yalla Yisa a ga Anasi jigij dene

¹² Die Romani sojasisi ananj ba jakuvnj ananj Juu vuosi Nmunj jamunj juokpenkpukv gbigharitiba die di yigi Yisa a bobv wa,

¹³ ta wolinj yaa wa a ga Anasi jigij. Anasi die yiwo Kayafasi hanunj, Kayafasi die yine kikaabitiba jakuvnj kanunj bunj mi.

¹⁴ Die wonj v bala Juu vuosi nyinjvraha di di vuna vuobalimunj tuo vuosisi mana kunj a kpi wo.

Piita die di chiisine di v ka siba Yisa dene

(Mat. 26.69, 70; Maki 14.66-68; Luki 22.55-57)

¹⁵ Die Simoni Piita ananj v chanchaanj Yisa kwanandusurunj wonyi die di di Yisa kwan. Die kwanandusuru wa gie die yi wo vuodieke kikaabitiba jakuru di sibuna. Die wia die v di

Yisa kvaŋ a ga juu kikaabitɔba jakuuri gbaaku ma.

¹⁶ Ama Piita die dɔ wɔrɔ a zie yeŋ me. Die kvaŋandɔsɔrɔ wa mi, vuodieke kikaabitɔba jakuuri dɔ sɔbɔna wa die dɔ yiŋŋi a ga a balɔ wɔ aŋaŋ havuubi dieke dɔ zene sanɔarɔ tɔŋ wa ta yaa Piita a keŋ juu.

¹⁷ Die havuubike dɔ pɔasɔ Piita dɔ, “Ka yiwo daa wa mi kvaŋandɔsɔrɔba wɔnyɔ?”

Piita die dɔ baarɔ dɔ, “Aayɔ, n ka yi ba wɔnyɔ.”

¹⁸ Die watɔ benne die wɔa tɔntɔntɔba aŋaŋ gbɔgbarɔtɔba die dɔ chɔgɔsɔ bolɔŋ a zie a weele. Piita die dɔ ga ba jigɔŋ a zie weele.

Kikaabitɔba jakuuri die pɔasɔna Yisa wɔpɔasɔka dene

(Mat. 26.59-66; Maki 14.55-64; Luki 22.66-71)

¹⁹ Die kikaabitɔba jakuuri die dɔ pɔasɔ Yisa yaa gamma ɔ kvaŋandɔsɔrɔba aŋaŋ ɔ dagɔku wɔa.

²⁰ Yisa die dɔ yiŋŋi a balɔ wa dɔ, “Die n daga vuosi yaalɔŋ ma, ta daga Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juone me aŋaŋ Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juokpenkpɔku ma jigidieke juu vuosi mana dɔ ŋaana a lagɔŋsa wa. Manɔŋ die n ka lɔbɔrɔ a balɔ wɔŋ.

²¹ Ta bia wɔa fɔ pɔasa mɔŋ? Pɔasɔ vuodiekemba dɔ wɔnnana mɔŋ wa. Dama ba sɔba wudieke n bala wa mɔŋ.”

²² Die Yisa die dɔ bala naa wa, die gbɔgbarɔtɔba wɔnyɔ dɔ zene gbɔgi wo die dɔ falɔ wa ta baarɔ dɔ, “Die ba bala wɔa a yɔa kikaabitɔba jakuuri?”

²³ Die Yisa die dɔ yiŋŋi a balɔ dɔ, “Dɔ yi wɔbɔaŋ maŋ balɔ, balɔ vuonɔ mana giena dɔ dɔ yiwo bɔaŋ,

ama dı yi wusie anan wudieke n bala wa, bıa wıa fu nıga mıŋ?”

24 Womi Anasi die dı vaa ba nagı Yisa a ga Kayafasi jigin, vuodieke dı yine kıkabıtıba jakıırı; ta die ba ye bıbı Yisa.

*Piita die dı bına a chiisi dı v ka sıba Yisa dene
(Mat. 26.71-75; Maki 14.69-72; Luki 22.58-62)*

25 Piita die ye zie wo mi a weele bolibu, womi die ba pıası wa dı, “Ka yiwo daa wa mi kvanandısrıba wınyı?”

Ama Piita die dı chiisi ta baarı dı, “Aayı, n ka yi ba wınyı.”

26 Die kıkabıtıba jakıırı yonısrı wınyı, vuodieke nımbua Piita dı gobine v tıburı dı pıası wa dı, “Die n ka ye fu anan wa kvaku ma?”

27 Ta Piita die dı bı chiisi. Lele womi kparaan dı kın.

Paliti die dı dine Yisa sarıya ta baarı dı ba kvu wa dene

(Mat. 27.1, 2, 11-14; Maki 15.1-5; Luki 23.1-5)

28 Die ba nagı Yisa a nyın Kayafasi tigin me a yaa wa ga tınŋbanka jakıırı vuodieke die dı dine Paliti* tigin. Die sukuleelin die wonde. Die Juu vuosi die ka juu v tigiri† dama die ba yaala ba mıŋı a pıgılı ba gban vıınyı Nınyı nınyı, amı ba nan bıagı dıı gasıtıankvı dııbgaka.

29 Die wıa Paliti die dı nyın a ga ba jigin, a pıası ba dı, “Bıa nı baa daa wa gie yiye?”

* **18:28** 18.28 Paliti die yiwo Romani tınŋban naan Siiza nyınkora wınyı. † **18:28** 18.28 Dı yi ba juu vuodieke dı kana ka yi juu vuon tigin die yie be dıgıntı.

30 Die ba yin̄ni a balı wa dı, “U tıj ka yi wıj, tı tıj kaan̄ yaa wa ken̄ fu jigin̄.”

31 Ta Paliti dı balı a yı ba dı, “Nı gban̄ gban̄ nı yaa wa a ga dii v sariya nı mıraha dı dagına dene.”

Die Juu vuosi nyın̄koraha dı yin̄ni baarı dı, “Tı wo sien̄ dı tı kuu vuon̄.”

32 Naa die yiye mın̄, amv̄ Yisa die dı balla dı v nan ken̄ kpi kun̄ dieke wo ken̄ yi wusie.

33 Die Paliti die dı yin̄ni juu tigiiri sın̄ ta wa Yisa a pıası wa dı, “Fu yine Juu vuosi naan̄ wa?”

34 Yisa die dı yin̄ni a pıası wa dı, “Fu gban̄ gban̄ fu wv̄pıasıkun̄ wv̄nna yaa vuosi bala fu yaa gamma n ma?”

35 Paliti die dı yin̄ni a baarı dı, “Yi tama n yiwo Juu vuon̄ yaa? Dı yiwo fu gban̄ gban̄ fu vuosi an̄an̄ ba kıkabıtıba jakv̄v̄rı yalla fu a ken̄ n jigin̄. Bıa fu yi?”

36 Yisa die baarı dı, “N naarı ka yi tıjgban̄ka gie sıtı, ka tıj yiwo tıjgban̄ka gie sıtı n dıdısırıba tıj nan wagtı dı Juu vuosisi da yigi mın̄. Aayı, n naarı ka yi tıjgban̄ka gie sıtı.”

37 Die Paliti die dı pıası wa dı, “Die nıj sen̄ yiwo naan̄?” Die Yisa dı baarı dı, “Wa, fun̄ıj fu balla dı n yiwo naan̄. Ba mırı mın̄ mın̄ a ken̄ tıjgban̄ka gie me wv̄balımın̄ wıa, dı n balı yaa gamma wusieke me. Ta vuodieke nıj mana dı yine wusieke sıtı dı wv̄ma mın̄.”

38 Paliti die dı pıası dı, “Bıa yine wusie?” Balıkv̄ gie kv̄an̄ chaan̄ die v nyın̄ ga Juu vuosi nyın̄koraha jigin̄, a baarı dı, “N ka ye wudieke daa wa dı yine a chv̄v̄sı.

39 Ama ni chvaraha sɔŋ n ŋaan vɔari wa dansarika vuon a yia ni gasɔtiŋku duɔga sanŋa mana. Ni yaala n vɔari wa Juu naan wa a yi ni yɔri?”

40 Die ba yinŋi balɔ wa anan lɔlɔkpɔŋ dɔ, “Aayi, daa wɔnɔŋ, ti yaala Barabasi.” Barabasi die yiwo gbɔgbatɔ.

19

1 Womi Paliti die dɔ vaa ba tɔbɔ Yisa anan kpaasɔŋ.

2 Ta sojasisi die dɔ nagɔ hanɔɔɔɔ a wɔnsɔ sibubin a nagɔ a bubɔ wo, a nagɔ jayeekiwan ŋmɔnɔŋ a yeegi wo,

3 a keŋ bala dɔ, “Juu vuosi naan wa ti waasa fɔ”, ta die fala wa.

4 Die Paliti dɔ bɔ nyɔŋ vuosisi jigɔŋ bɔbra a balɔ ba dɔ, “Ni ye, n nan yaa wa a keŋ nyɔŋ a yi ni an ni summa dɔ manɔŋ a ka ye wudieke v yine a chɔɔɔɔ.”

5 Die Yisa dɔ kenne nyɔŋ ta bubɔ hanɔɔɔɔ sibubike ta yeegi jayeekiwan ŋmunka, Paliti die dɔ balɔ a yi ba dɔ, “Daa wa wɔnna.”

6 Die kɔkaabɔtɔba nyɔŋkuraha anan ba Ŋmɔnɔŋ juokpenkpɔku gbɔgbarɔtɔba die dɔ yene Yisa wa ba nata dɔ, “Ni kpaasɔ wa dagarɔkɔŋ ma, ni kpaasɔ wa dagarɔkɔŋ ma.” Ama Paliti die dɔ yinŋi a balɔ ba dɔ, “Ni gban gban ni nagɔ wa a ga kpaasɔ wa dagarɔku ma. Dama manɔŋ n ka ye wudieke v yine a chɔɔɔɔ.”

7 Die kpɔkpaaku dɔ yinŋi a balɔ wa dɔ, “U baari dɔ v yiwo Ŋmɔnɔŋ Bɔa! Ti muraha dɔ baari dɔ v mu ba kuɔ wa mɔŋ.”

8 Paliti die dı wonna ba bala naa wa, die nmaamıy dı bı faası yigi wo.

9 Die ı yinji juu gbaaku sıy a pıası Yisa dı, “Sıa fı nyıy?”

Ama Yisa die ka yinji balı wa wıy.

10 Ta Paliti dı bı a pıası wa dı, “Kaay tıyın mıy? Sımma dı n yaa yiko a baay bıagtı a vaa fı ga yırı, ta bı nan bıagtı vaa ba kpaası fı dagarıkıy ma.”

11 Yisa die dı yinji a balı dı, “Fınyıy yaa wa yiko n ma dama Nmıy nagına ka a yı fı. Die wıa vuodieke dı nagına mıy a keıy yı fı nuusi me bıay tıay fı mıy.”

12 Paliti die dı wonna naa wa, die ı mıa dı ı tıy vaa Yisa ga yırı. Ama Juu vuosisi die dı nata bala wa dı, “Dıy yı fı vaa ı ga yırı, die nıy ka yı naay Siiza zıa, dama vuodieke nıy mana dı bala dı ı yiwo naay yiwo naakpenkırıy Siiza dataay.”

13 Die Paliti dı wonna naa wa, die ı yaa Yisa a keıy nyıy yeıy me a sıbyı kalı ı sarıya diile gbanrı ma jigidieke ba wasınana Tanı Korıy. (Juu vuosi jabalıkıy ma ba wasa ka Gabata.)

14 Die ka yiwo nmıntıası, ta die ka tınyıısa dı baa dı yı gasıtıayku dııgaka daraay. Paliti die dı balı a yı Juu vuosisi dı, “Nı naay wa wonna.”

15 Die ba yinji natı a baarı dı, “Kıı wa! Kıı wa! Kpaası wa dagarıkıy ma.”

Paliti die dı pıası ba dı, “Nı yaala n kpaası wa nı naay wa dagarıkı ma?”

Die kıkaabıtıba nyıyırıha die dı baarı dı, “Tı wo naakırıy a gıtı naay Siiza ma.”

16 Womı Paliti die dı nagı Yisa a yı dı ba ga kpaası wa dagarıkıy ma.

*Die ba kpaasina Yisa dagariku ma dene
(Mat. 27.32-44; Maki 15.21-32; Luki 23.26-43)*

Die wta sojasisi die di nagı Yisa.

¹⁷ Die ɔ chii ɔ dagariku ba yaa wa a nyɛn gara jigidieke ba wasɛnana “Sikpenkogilin jigin.” (Juu vuosi jabaliku ma ba wasa ka Goligota).

¹⁸ Mi die ba kpaasi wa dagariku ma; ta die bi kpaasi dembisi bale dagarisi ma a gɛti Yisa ma, ta wɔnyi mana die di bie ɔ lɔgin ta ɔ bie ba sɔnsɔn.

¹⁹ Paliti die di maagi a diisi jaan ma a nagı a kpaasi a marı Yisa dagariku di,

“NAZERITI VUON YISA,VUODIEKE DI YINE JUU
VUOSI NAAŃ WA.”

²⁰ Juu vuosi pam die di karin wurı gie dama jigidieke die ba kpaasina Yisa dagariku ma die ka yɔa aŋan Jerusalemi. Die ba maagi wurı wa Juu vuosi aŋan Romani vuosi aŋan Giriiki vuosi nyɛnbalıka ma miŋ.

²¹ Die Juu vuosi kɔkaabitıba nyɛnkɔraha die di balı a yi Paliti di, “Bıa wta fɔ maagi di ɔ yine Juu vuosi naan wa? Tin mu fɔ maagi wa di, ‘Daa wa baari ɔ yine Juu vuosi naan wa.’ ”

²² Paliti die di yinji balı ba di, “Wudieke n maaguna wa wo tarigin.”

²³ Die sojasisi die di kpaasina Yisa dagariku ma kɔan chaan, die ba nagı ɔ nyinyeeke a puo bɔnɔsa, ba wɔnyi mana die di nagı kaani. A kɔan chaan ba bi nagı ɔ jayeekiwan dieke di benne sɔn ma ba yɔgina jamɔmɔn, ta wo baalin wa.

²⁴ Die sojasisi die di balı a yi tan di, “Ni da vaa ti churi ka; ama ni vaa ti taa chaachaa a ye

vuodieke dɪ bala ʋ dɪi ke.” Naa die yiye mɪn amɔ wudieke Nɪmɪn gbanƙɔ dɪ balla wa nan keŋ a yi wusie dɪ;

“Die ba puo n gati a yi tamba

Ta taa chaachaa n jayeekiwan dieke dɪ benne sɔn ma wɪa.”

Naa sojasisi die dɪ yi.

²⁵ Die Yisa nun die zie mi a gbɪgi dagarɪkɪrɪ, wɔnɪn anan ʋ nɪmbɔa Meri vuodieke die dɪ yine Kilopasi hɔgɔ wa, anan Meri vuodieke dɪ nyɪna Magidalini.

²⁶ Yisa die dɪ ye ʋ nun anan ʋ kwanandɪsɪrɪ dieke ʋ faasɪna cho dɪ zene mi wo, die wɪa die ʋ balɪ yi ʋ nun wo dɪ, “Geŋ wo wana a yi fu Bɔadembɪn.”

²⁷ Ta balɪ ʋ kwanandɪsɪrɔ wa dɪ, “Fu dɪan fu naa wɔnna.” A nyɪn dɪnɪn daari mi, ʋ kwanandɪsɪrɔ wa mi, dɪ nagɪ Yisa nun ʋ ga bie ʋ tɪgɪn me.

Yisa kun wɪa

(Mat. 27.45-56; Maki 15.33-41; Luki 23.44-49)

²⁸ Ka kwan chaan Yisa die dɪ mɪnɪ dɪ wɪn mana wa kpati mɪn, die ʋ baari dɪ, “Nyanyuule yalla mɪn.” Die ʋ balɪ wa naa amɔ wudieke dɪ maagɪna Nɪmɪn gbanƙɔ ma wa nan keŋ yi wusie.

²⁹ Die kpagɪn die zene mi anan danmɪsɪn die ba nagɪ gbaara a lu bɔ ma, a nagɪ saagɪ daan sikpen a kotɪ ka jɔalɪ a gbɪ ʋ nɔan.

³⁰ Die Yisa dɪ nyune bɔ a kpati wa, die ʋ baari dɪ, “Dɪ kpatiya mɪn!”

Ta die nagɪ ʋ haalɪn a yi Nɪmɪn.

Die ba tɔbɪna Yisa lɔgɪn anan timɪn dene

31 Die ka tunvussa baa ka yiwo Juu vuosi davvovikiri daraan anan gasitanjku davgaka daraan. Die ka yiwo daakpuij a yi Juu vuosisi, ta die ka yaala vuodiekemba ba kpaasuna dagarisi ma nyngbanuj wari mi dinuj daari mi. Die wia die ba jussi Paliti di v vaa ba wu ba nagisi ta nagi ba nyngbanuj a ken ssvuj tngbanj.

32 Die sojasisi die di wolinj a wu dembisi bale wo ba kpaasuna mi wo nagisi.

33 Die ba kenne tugj Yisa wa, die ba ye ta v wonj a kpi muj, die wia die ba ka wu v nagisi.

34 Ta sojasi wonyi die di tobj Yisa luguj anan v timinj. Lele womi zuj anan nyaan die di ken nyuj.

35 Ti siba a baari wurj gie yiwo wusie dama vuodieke di yene ke wo balla. Lele ni gbanj ni nan biagi yi yada.

36 Waha gie mana yiye muj amv wudieke Nmuj gbanjku di bala wa nan ken yi wusie, die ka baari di, "Ba kaan wu v kobuj kaani gbanj."

37 Ta Nmuj gbanjku di bi balj jigij kaani di, "Vuosi nan ken daansa vuodieke ba tobina v luguj anan timinj."

Yisa nyngbanuj guule wia

(Mat. 27.57-61; Maki 15.42-47; Luki 23.50-56)

38 Ka kvanj chaan Josefu vuodieke di nyunna Arimatia die di jussi Paliti di v nagi Yisa nyngbanjka. Die Josefu die yiwo Yisa diduvuv, ama die v loburi a di wa muj, dama die v chiga Juu vuosi nyngkoraha nmaamuj muj. Paliti die di yi wa sienj die wia Josefu die di a nagi nyngbanjka.

³⁹ Ta Nikodimosi vuodieke die dı gana Yisa jigın yuŋ kaanı wa, die beline Josefu, ta pıgulu nyınnyıbgıvına dieke ba bala ba nagı yi Yisa nyıngbanıka, die a yiwo sıba gbarıgbınu ban anı. (Die ba nagı wa nyındieke ba wasınana miri anan alosı a wınsı ha.)

⁴⁰ Die ba bale wo die dı nagı Yisa nyıngbanıka a veli ke anan garıhaalı yıalın anan nyınnyıbgaha, sıba die Juu vuosisi kuŋ guule chıara dı dagına die.

⁴¹ Die ba kpaasına Yisa jigıdieke wo, kuŋ die bene mi, ta vıruŋ die dı wıŋ bie mi ta die ba ye ka guu vuon kanın vıruku ma.

⁴² Die tuŋ dı bala ka vıŋ, dı Juu vuosi davıbsıkrı daraan wa, ta vıruku dıan die dı gbıgi mi wo, die wıa die ba guu wo mi.

20

Yisa die dı hagına kuŋ me dene

(Mat. 28.1-8; Maki 16.1-8; Luki 24.1-12)

¹ Ta Juu vuosi davıbsıkrı daraan die dı kenı tuan, ta Alasiri daraan sukıleelin ta die dı ye sibi, Meri Magidalini die dı ga Yisa vıruku jigın, ta die a ye tan dieke ba nagına a ligı vıruku nıan dı biline.

² Die wıa die vı chıgtı a ga Simoni Piıta anan Yisa kuŋandısrı dieke Yisa dı faasına a cho wo jigın, ta balı ba dı, “Ba vıarı wa tı Yımıtien a nyın vıruku ma, ta tı ka sıba jigıdieke ba nagına wa a ga dıan.”

³ Die Piıta anan Yisa kuŋandısrı wa mi die dı chıga gara,

⁴ ama Yisa kvaṅandusuru wa mi die dɔ faasi a chigi a tian Piita a wolin a ga tugi voriku jigin.

⁵ Die wonuṅ kvaṅandusuru mi die dɔ sɔṅ zɔɔri a ye garɔhaali yialiku ba nagina guu Yisa wa dɔ dɔana ama die ɔ ka juu voriku sɔṅ.

⁶ Womi Simoni Piita, vuodieke dɔ wiarina kɔaka dɔ ken tugi, a juu voriku sɔṅ a ye gariku dɔ dɔana,

⁷ anan garɔ dieke ba nagina vili Yisa sikpeku. Die gariku mi die kpen ba kpenne ka dene wo a vili ɔ sikpeku a dɔa ka nyina ma.

⁸ Ka kvaṅ chaan kvaṅandusuru wa mi die dɔ wolinne a tugi wa gban die dɔ juu voriku sɔṅ a ye ta yi yada.

⁹ Ama die ba ye ka sɔba wudieke dɔ maagina Nmuṅ gbanɔku ma chian, dɔ Yisa nan hagi kun me wo.

¹⁰ Womi die ɔ kvaṅandusuru ba dɔ yinṅi a kuli.

*Yisa die dɔ nyinna Meri Magidalini jigin dene
(Mat. 28.9, 10; Maki 16.9-11)*

¹¹ Ama Meri nuṅ die dɔ wari a zie voriku jigin a kuma. Die ɔ kɔnana wa die ɔ sɔṅ zɔɔri a daansi voriku sɔṅ

¹² a ye malakasi bale dɔ yeegine nyinyala wonyi dɔ kalɔ jigidieke die ba nagina Yisa nyinṅbanɔka a dvan wa sikpen chaan ta wonyi dian dɔ kalɔ ɔ nagisi chaan.

¹³ Die ba piasɔ wa dɔ, “Hɔgɔ, bia wɔa fu kuma?”

U yinṅi a balɔ ba dɔ, “Ba nagɔ wa n Yɔmɔtien ta man ka sɔba jigidieke ba nagina wa a ga dvan.”

¹⁴ Die ɔ balla naa a kpatɔ wa, die ɔ yinṅi a ye Yisa dɔ zene mi, ama die ɔ ka muṅṅiya dɔ dɔ yiwo Yisa.

15 Yisa die dɔ piastɔ wa dɔ, “N taa, bɛa wɛa fu kuma? Mɛnta fu dɔ dia yaala?” Meri nɛn die yile dɔ dɔ yiwo kvaku tontontɔ, ta die balɔ a yɛ wa dɔ, “Jakubɛn, dɔ yi fu nagɛna wa, dagɛ mɛn jigidieke fu nagɛna wa a ga dɔan an n ga nagɛ wa.”

16 Yisa die dɔ baarɔ dɔ “Meri”, die Meri die dɔ yinɛni a tuoli wo a wa wa Juu vuosi jabalɛkɛn ma dɔ, “Raboni!” (Ka chɛan yine “Dɛdagɛrɔ”).

17 Yisa die dɔ balɔ a yɛ wa dɔ, “Da ken a gbɛ mɛn, dama n ye ka yinɛni ga nɛmɛnsikpɛn n Chɛa jigin, ama ga a ga balɔ n numbali dɔ n yinɛni gara n Chɛa vuodieke dɔ yine nɛ gban nɛ Chɛɛn wa jigin; wɔnɛn v bɛna a yi n Nɛmɛn anan nɛ gban nɛ Nɛmɛn.”

18 Die wɛa Meri Magidalini die dɔ ga a ga Yisa dɛdɛsrɛba jigin a balɔ ba dɔ v ye wo tɛ Yɛmutien wo. Ta balɔ ba wudieke v bala wa wa.

*Yisa die dɔ nyɛnna v kɛan dɛsrɛba jigin dene
(Mat. 28.16-20; Maki 16.14-18; Luki 24.36-49)*

19 Die Alasirika mi daraan yun, Yisa kɛan dɛsrɛba die dɔ lagɛsɛ tan a bie juon me ta kparɛ, dama die ba chɛga Juu vuosi nyɛnkɔraha nɛmaamɛn mɛn. Womi Yisa die dɔ ken zie ba sunsɛn, a baarɔ dɔ, “Sugɛdɛvagin bemme nɛ ma.”

20 Die v balla naa a kpatɛ wa, die v nagɛ v nuusisi vɔritɛtɛ anan v lɛgɛn vɔrɛku a dagɛ ba. Die v kɛan dɛsrɛba die dɔ yene wo wo, ba sugɛtɛ dɔ paali fiati.

21 Womi Yisa die dɔ bɛ balɔ a yɛ ba dɔ, “Sugɛdɛvagin bemme nɛ ma. N Chɛa Nɛmɛn dɔ tunna mɛn dene wo, die gban man toma nɛ.”

30 Yisa die yi mamachi wɔa atan pam ɔ kwanɔndɔsɔrɔba nine me ta ba ka maagɔha a yi gbanɔkɔ gie me.

31 Ama wudieke ba maagɔna gbanɔkɔ gie me, ba maagɔya dɔ nɔ yi yada dɔ Yisa yine Nɔmɔ Vuovɔarɔkɔrɔ Masia wa, ta bɔ yi Nɔmɔ Vuadembɔj. Dɔ yi fɔ yi wo yada, nan dɔ yaa miivoli ɔ saan ma.

21

Yisa die dɔ nyɔnna ɔ kwanɔndɔsɔrɔj ba bayɔpɔyɔ jigɔj dene

1 Genke kwanɔn chaan Yisa die dɔ bɔ nyɔn ɔ kwanɔndɔsɔrɔba jigɔj, gbagɔkrɔnɔj dieke ba wasɔnana Taberisi* ma. Naa die ɔ nagɔna ɔ gban a dagɔ ba:

2 Die Simoni Piita anan Tomasi (vuodieke die ba bɔna wasa Yiibiri) anan Nataniali, (vuodieke dɔ nyɔnna Keenani dieke dɔ benne Galili tɔngban ma wa), anan Zebedi ballɔlɔ, anan Yisa kwanɔndɔsɔrɔj bale batan, die lagɔsɔna.

3 Womɔ Simoni Piita dɔ balɔ a yɔ ba dɔ, “N gara zaasɔj yigɔj.”

Die ba balɔ wa dɔ, “Tɔ nan ga anan fɔ.” Die wɔa die ba juu haarɔj, ama kanɔj yuku mi die ba ka yigi jaan mana.

4 Ka sukuleelinɔ Yisa die dɔ ken zie gbagɔrɔ nɔan ama ɔ kwanɔndɔsɔrɔba die ka mɔjɔjɔya dɔ dɔ yiwo wɔnɔj.

5 Die ɔ wa ba dɔ, “N zɔamba, nɔ ka yigi zaasɔj?” Ta ba yɔjɔni balɔ wa, wa.

* 21:1 21.1 Galili gbagɔkrɔrɔ saan bɔna yi Taberisi.

Yisa die dı bala wıa a yı Piita dene

¹⁵ Die ba dine a kpatı kvaŋ chaŋ, Yisa die dı pıası Simoni Piita dı, “Simoni, fɔnɔŋ Joon bɔa, fu cho mɔŋ mɔŋ a tıaŋ nyinti gie mana?”

Die ɔ yinŋi baarı dı, “Wa, n Yɔmɔtien, sɔba a baarı n cho fu mɔŋ.”

Yisa dı balı wa dı, “Die nɔŋ daansuma n yiipolaha.”

¹⁶ Yisa die dı bı pıası wa bule me dı, “Simoni, fɔnɔŋ Joon bɔa, cho mɔŋ mɔŋ?”

U yinŋi baarı dı, “Wa, n Yɔmɔtien sɔba dı n cho fu mɔŋ.”

Yisa dı balı a yı wa dı, “Daansuma n yiise.”

¹⁷ Yisa die dı pıası wa ka bɔtaa ma dı, “Simoni, fɔnɔŋ Joon bɔa, cho mɔŋ mɔŋ?”

Ta Piita sɔŋ dı chɔsı, dama Yisa die pıası wa mɔŋ bɔtaa ma dı, “Cho mɔŋ mɔŋ.” Die ɔ yinŋi balı wa dı, “N Yɔmɔtien, sɔba wıaŋ mana mɔŋ, ta bı sɔba dı n cho fu mɔŋ.”

Yisa die dı balı yı wa dı, “Daansuma n yiise.

¹⁸ Wusie maŋ bala fu: Die fu yine dalvakı, die aŋ bɔba fu gbanɔŋ mɔŋ a gara jigidieke mana fu yaalınana, ama fu keŋ kɔrɔŋ, nan tııı fu nuusi aŋ vuogaŋ bɔbı fu fu gbanɔŋ ta yaa fu ga jigidieke fu kana ka yaala dı fu ga.”

¹⁹ Yisa die balı wa naa, a dagı Piita dı bala ɔ kpi kuŋ dieke ta vaa Nɔmɔŋ saŋ ye bııı dene. Ka kvaŋ chaŋ Yisa dı balı wa dı, “Dıa mɔŋ.”

Yisa aŋaŋ ɔ kvaŋandıııı dieke ɔ faasına cho wıa

²⁰ Piita die dı yinŋi a ye Yisa kvaŋandıııı dieke ɔ faasına a cho wo dı dına ba. Wɔnɔŋ die

υ kalla a gbigi Yisa wa sanja dieke die ba dinene nyindiikehe, ta die piast wa di, “N Yomutien, muna bala υ posi fu chika?”

²¹ Die Piita di yene wo, die υ piast Yisa di, “N Yomutien, ta daa wa gie dan?”

²² Yisa die di yinji a bal wa di, “Du yi man yaala υ bemme υ mist ma a ga tugi sanja dieke n balla n yinji ken wo, ka ye fu wo sa?” Funji ko dia mi.

²³ Die wia die ka mudi Yisa didusurba sun di, wunji kwanandusur wa mi ka baa υ kpi. Ama Yisa die ka bal di υ ka baa υ kpi; ama die υ baari di, “Du yi man yaala υ bemme υ mist ma a ga tugi sanja dieke n bala n yinji ken wo, ka ye fu sa?”

²⁴ Wunji kwanandusur wa gie yine vuodieke di bala waha gie mana, ta bi maagiha, ta ti siba di wudieke υ balala wa yiwo wusie.

Waha kpatij

²⁵ Yisa die yiwo wia pam a guti wudiekemba di maagina gbanke gie me. Du yi ba tin maagi a mana a yi gbanti ma, n yile di yaalin kaan di bie tingbanka gie me a baan nan juu.

Ɗminɔ Nuahaaluɔ Gbanuɔ Kɔmuɔ
Konni NT (Ghana)

copyright © 2004-2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Konni)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

5d16fd5e-902d-51bf-967c-3e7c4efb8e57